

Ársskýrsla 2014

LÍFEYRISSJÓÐUR
STARFSMANNA
SVEITARFÉLAGA

LÍFEYRISSJÓÐUR
STARFSMANNA
SVEITARFÉLAGA

ÁRSSKÝRSLA 2014

Ritstjórn og umsjón með útgáfu:

Gerður Guðjónsdóttir og Þórdís Hadda Yngvadóttir.

Hönnun og umbrot: Hvíta Húsið.

Prentvinnsla: Oddi.

Starfsmanna og stjórnarmyndir: Vigfús Birgisson.

Aðrar ljósmyndir: Ragnar Th. Sigurðsson.

Upplýsingar í þessari ársskýrslu eru birtar
með fyrirvara um prentvillur.

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnarformanns	2
Starfsemi LSS	4
Samtryggingardeildir	6
A-deild	7
V-deild	8
B-deild	9
Lífeyrir samtryggingardeilda	10
Skuldbindingar	11
Áhættustýring	12
Fjárfestingarstefna 2015	14
Markaðir	16
Ávöxtun	17
Fjárfestingar ársins	18
Sjóðfélagalán	19
Verðbréfaeign í árslok	20
Séreignardeild	22
Ársreikningur 2014	23

Ávarp stjórnar- formanns

Árið 2014 var ár mikilla breytinga hjá Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga. Um mitt sumar létu af störfum tveir lykilstarfsmenn sjóðsins sökum aldurs, þeir Jón G. Kristjánsson, framkvæmdastjóri sjóðsins, og Arent Claessen, sviðsstjóri réttindasviðs. Eru þeim þökkun vel unnin störf og gott samstarf á liðnum árum. Nýr framkvæmdastjóri sjóðsins, Gerður Guðjónsdóttir, tók til starfa 1. júlí.

Hinn 1. október 2014 hófst nýtt kjörtímabil stjórnar LSS, sem mun standa til 2018. Tveir nýir stjórnarmenn tóku til starfa fyrir sjóðinn, þeir Benedikt Vals-son og Sigurbergur Ármannsson, báðir kjörnir af Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Úr stjórn gengu Gerður Guðjónsdóttir og Karl Björnsson. Einnig tóku til starfa þrír nýir varamenn, en það eru Sólveig B. Gunnarsdóttir, fyrir hönd Sambands íslenskra sveitarfélaga, Ingibjörg Kristleifsdóttir, BSRB og Páll Halldórsson, BHM. Úr varastjórn gengu Guðrún Ósk Sigurjónsdóttir, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, Björg Bjarnadóttir, BSRB og Helgi Þór Jónasson, BHM. Formaður stjórnar er Kristbjörg Stephensen og varaformaður er Garðar Hilmarrsson. Stjórn sjóðsins tilnefndi í endurskoðunarnefnd þau Karl Björnsson sem er formaður nefndarinnar, Elínu Björgu Jónsdóttur og Stefán Aðalsteinnsson.

Unnið var að ýmsum brýnum verkefnum er lúta að innri starfsemi sjóðsins. Á árinu hófst vinna við stefnumótun og endurmörkun sjóðsins. Ráðnir voru nýir stjórnendur, verkaskipting starfsmanna var endurskipulögð, upplýsingakerfi uppfærð og breytingar gerðar á starfsaðstöðu starfsmanna. Þá var einnig lögð áhersla á að yfirfara og bæta verklagsreglur og verkferla sjóðsins.

Í lok ársins kannaði Fjármálaeftirlitið áhættustýringu sjóðsins en að mati eftirlitsins er áhættustýring almennt í góðu horfi.

Á árinu var afkoma sjóðsins góð. Hrein raunávöxtun var 4,6% og fimm ára meðalávöxtun var 3,6%. Heildareignir sjóðsins námu í árslok 2014 tæpum 98,2 milljörðum kr. og hækkuðu um 11,6 milljarða á milli ára eða um 13,4%. Þrátt fyrir góða afkomu hefur hún lítil áhrif á tryggingafræðilega stöðu A-deildar sem er áhyggjuefni. Í árslok 2014 námu skuldbindingar umfram eignir 21,6 milljörðum kr. eða sem nemur 12,3% af heildarskuldbindingum.

Með lögum nr. 96/2014, sem samþykkt voru á Alþingi 30. september 2014, var bráðabirgðaákvæði kafla VI framlengt enn einu sinni en það kveður á um tímabundna undanþágu frá kröfum laga nr. 129/1997 um tryggingafræðilegt jafnvægi. Við tryggingafræðilega athugun á árinu 2014 vegna ársins 2013 var því heimilt að hafa allt að 13% mun á hreinni eign og núvirði væntanlegs lífeyris án þess að grípa til aðgerða og þá var heimilt að hafa meira en 10% mun í allt að sjö ár frá og með árinu 2008. Fyrir breytingu Alþingis kvað bráðabirgðaákvæðið á um 11% heimilan mun og sex ár. Ef ekki væri fyrir bráðabirgðaákvæðið væri heimildin 10% og fimm ár. Hlutfallið í A-deild er því yfir framangreindum viðmiðum og verður stjórn sjóðsins að grípa til aðgerða í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997. Samkvæmt samþykktum sjóðsins ber við þessar aðstæður að hækka iðgjald launagreiðanda.

Á undanföllum áratugum hefur meðalævi Íslendinga lengst og því fá sjóðfélagar lífeyri að jafnaði í fleiri ár en áður. Til að bregðast við þessari staðreynd hafa stjórnvöld og aðilar vinnumarkaðarins skoðað ýmsar leiðir til breytinga á lífeyriskerfinu. Vænta má að þær breytingar verði innleiddar í áföngum og á löngum tíma svo að áhrif á lífeyrisþega verði sem minnst.

Gjaldeyrishöftin hafa skapað margvísleg vandamál fyrir fjárfestingar, áhættu-stýringu og starfsemi lífeyrissjóða almennt. Fáir fjárfestingakostir leiða til einsleitara eignasafns og áhættudreifing verður ófullnægjandi. Það skapar hættu á skökku verðlagi á innlendum eignamörkuðum, hvort sem um er að ræða hlutabréf, skuldabréf eða fasteignir. Landssamtök lífeyrissjóða réðu sérfræðinga til að meta stöðu lífeyrissjóðanna með tilliti til gjaldeyrishafta en niðurstaða þeirra kom út á árinu 2014 í bókinni *Áhættudreifing eða einangrun?* Þar eru færð sterk rök fyrir að heimila lífeyrissjóðunum að fjárfesta í erlendum eignum að nýju.

Fyrir hönd stjórnar sjóðsins flyt ég starfsmönnum og sjóðfélögum þakkir fyrir gott samstarf og samskipti á liðnu starfsári með ósk um að þetta ár verði okkur öllum hagfellt.

Kristbjörg Stephensen
Stjórnarformaður

Starfsemi LSS

Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga spannar allar tegundir lífeyriskerfa í landinu. Sjóðurinn rekur A-deild – almenna deild fyrir starfsmenn sveitarfélaga með föstum réttindum, V-deild eða valdeild með aldurstengd réttindi eins og í almenna lífeyriskerfinu og B-deild, bæjarfélagadeild sem er réttindasafn fimm lokaðra sveitarfélagasjóða sem sameinuðust um mitt ár 2013. Hjá sjóðnum er einnig starfrækt séreignardeild með þremur leiðum en rekstur hennar er úthýstur hjá Arion banka. Þar til viðbótar sér sjóðurinn um rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar.

Viðfangsefni sjóðsins eru því fjölbreytt og krefjandi. Með sameiginlegum rekstri þessara eininga nást samlegðaráhrif sem felast í sérhæfðu starfsfólki, aðgreiningu starfa, sameiginlegum rekstri upplýsingakerfa, rekstri húsnæðis og endurskoðun svo eitthvað sé nefnt.

Starfsemi LSS er skipt í réttinda- og lögfræðisvið, eignastýringarvið og skrifstofu- og fjármálasvið. Réttinda- og lögfræðisvið sér um skráningu og innheimtu iðgjalda, úrskurði lífeyris og lífeyrisgreiðslur og skjalagerð fyrir sjóðfélagalán. Bókhald, fjármál, ársreikningsgerð og daglegur rekstur heyrir undir skrifstofu- og fjármálasvið. Eignastýringarvið sér um fjárfestingar sjóðsins, samskipti við eignastýringaraðila, eftirlit með fjárfestingum og skýrslugerð. Í sjóðnum er starfrækt fjárfestingaráð sem sinnir fjárfestingum sjóðsins. Á árinu var sett á laggirnar lánanefnd sem sér um sjóðfélagalán. Framkvæmdastjóri samþættir verkefni ofangreindra sviða. Önnur mikilvæg verkefni svo sem regluvarsla, skjalastýring, áhættustýring og upplýsinga- og kynningarmál heyra beint undir framkvæmdastjóra.

Á síðastliðnu ári var mikil áhersla lögð á umbótavinnu hjá sjóðnum en margir ferlar og verklagsreglur voru uppfærðar. Skipaður var regluvörður og ráðinn sérfræðingur í áhættustýringu til að styrkja og efla áhættustýringu sjóðsins.

Stjórn LSS á fundi ásamt framkvæmdastjóra og ritara. Frá vinstri: Þórdís Yngvadóttir, ritari stjórnar, Salóme A. Þórisdóttir, f.h. BHM, Benedikt Valsson f.h. Sambands íslenskra sveitarfélaga, Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri, Kristbjörg Stephensen, formaður stjórnar f.h. Sambands íslenskra sveitarfélaga, Garðar Hilmarsson, varaformaður f.h. BSRB, Elín Björg Jónsdóttir f.h. BSRB, og Sigurbergur Ármannsson f.h. Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Starfsmenn LSS

Anna Dröfn Clausen, Þórunn Alfreðsdóttir, Þóra Jónsdóttir, Guðmundur Friðjónsson, Sigurveig Hjaltsted, Þórdís Yngvadóttir, Jóna Björg Magnúsdóttir, Róbert Styrmir Helgason, Ásta Kristjánsdóttir, Elías Halldór Leifsson, Helga María Mosty, Ingi Kristinn Pálsson, Gerður Guðjónsdóttir og Magna Sverrisdóttir. Á myndina vantar Ernu Björk Jónsdóttur.

Eins og fram hefur komið gerði Fjármálaeftirlitið úttekt á áhættustýringu sjóðsins og var niðurstaða þess að áhættustýring sjóðsins sé í góðu horfi. Engu að síður kom eftirlitið með góðar ábendingar um atriði sem gera má betur og er sú úrbótavinna nú þegar langt á veg komin.

Á seinni hluta ársins fór drjúgur tími starfsmanna sjóðsins í vinnu sem tengist úrræðum stjórnvalda, það er leiðréttingu verðtryggðra lána og ráðstöfun séreignasparnaðar til greiðslu húsnæðislána. Sjóðurinn hóf greiðslur úr séreignardeildinni inn á höfuðstól lána hjá lánastofnunum í desember.

Tíðar uppfærslur voru gerðar á upplýsingakerfum sjóðsins vegna ofangreindra breytinga en jafnframt var tekin ákvörðun um að skipta um fjárhagsupplýsingakerfi og taka í notkun nýtt skjalastýringa- og fundakerfi.

Á haustmánuðum hófst vinna við endurmörkun sjóðsins en að þeirri vinnu koma stjórn, starfsmenn og ráðgjafar. Afrakstur þeirrar vinnu mun sjást á næstu mánuðum í ásýnd og þjónustu sjóðsins.

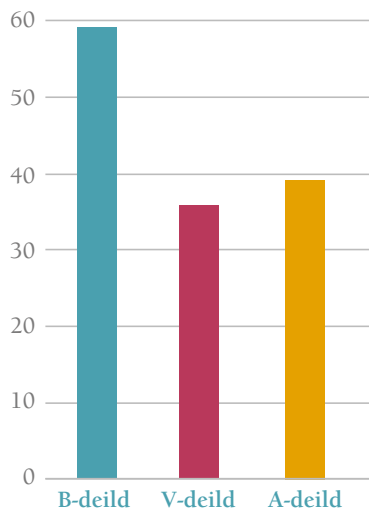
Sveitarfélög þeirra réttindasafna sjóða sem sameinuðust í B-deild sumarið 2013 voru sótt heim af starfsmönnum sjóðsins og þeim kynnt afkoma sjóðsins og réttindasafnanna.

Brýnasta verkefni stjórnar sjóðsins er að bregðast við halla á tryggingafræðilegri stöðu A-deildar. Stjórnin ákvað að fresta ákvörðun um hækkun iðgjalds í A-deild á grundvelli breytinga á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða sem samþykktar voru var þann 25. september 2014 en þá voru leyfileg vikmörk á milli eignarliða og lífeyris-skuldbindinga hækkuð.

Töluverðar mannbreytingar urðu bæði á stjórn og starfsmönnum á árinu. Jón G. Kristjánsson sem hafði verið framkvæmdastjóri frá stofnun sjóðsins 1998, lét af störfum fyrir aldurs sakir og tók Gerður Guðjónsdóttir við sæti hans þann 1. júlí. Arent Claessen sem hafði verið sviðstjóri réttindasviðs frá upphafi lét einnig af störfum og í hans stað var ráðin Þóra Jónsdóttir, lögmaður. Ingi Kristinn Pálsson var svo ráðinn í nýtt stöðugildi sem sérfræðingur í áhættustýringu.

Samtryggingar- deildir

Meðalaldur virkra sjóðfélaga
eftir deildum

Þrjár samtryggingardeildir hjá LSS

Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfrækir þrjár samtryggingardeildir, almenna deild eða A-deild, valdeild eða V-deild og bæjarfélagadeild eða B-deild.

Aðild að samtryggingardeildum

Aðild að lífeyrissjóðnum eiga þeir starfsmenn sveitarfélaga sem hafa kjarasamningsbundna aðild að BSRB, BHM og KÍ þ.e. félag stjórnenda leikskóla og leikskólakennara. Starfsmenn sveitarfélaga geta aðeins verið sjóðfélagar í A-deild en V-deildin er öllum opin.

B-deildin var stofnuð um mitt árið 2013, þegar Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar, Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar, Lífeyrissjóður Neskaupstaðar, Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar og Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjakaupstaðar sameinuðust.

Í B-deildinni er hægt að reikna viðmið lífeyris með tvennum hætti, annars vegar eftir svokallaðri meðaltalsreglu og hins vegar eftir eftirmannsreglu. Meðaltalsreglan er sú að lífeyrir breytist mánaðarlega í takt við vísitölu launa opinberra starfsmanna en lífeyrir samkvæmt eftirmannsreglunni fylgir launum eftirmanns viðkomandi í starfi. Lífeyrisþegar hafa þrjá mánuði til að taka ákvörðun hvorri reglunni þeir vilja fylgja.

Réttindaávinnsla A-deildar

A-deild veitir föst réttindi sem eru fyrirfram ákveðin og nemur árleg réttindaávinnsla 1,9% af árslaunum sem eru verðtryggt samkvæmt vísitölu neysluverðs. Iðgjald er breytilegt en er nú 16% en þar af greiðir sjóðfélagi 4%.

Heimilt er að hefja lífeyristöku 60 ára en almennt er miðað við að lífeyristökualdur hefjist ekki fyrr en við 65 ára aldursmörkin. Ef lífeyristaka hefst fyrr en við 65 ára aldurinn lækkar mánaðarleg upphæð og hækkar ef lífeyristaka hefst síðar. Lækkunin nemur frá 0,45–0,65% á mánuði og hækkunin nemur 0,6–0,86% á mánuði.

Örorkulífeyrir miðast við 40% örorkumat og raunverulega tekjuskerðingu en lífeyrir er framreiknaður til 65 ára aldurs.

Makalífeyrir reiknast sem 50% af lífeyrisréttindum látins sjóðfélaga og er greiddur til þriggja ára en þá lækkar hann til helminga og er greiddur þannig í tvö ár. Makalífeyrir helst þó óskertur þar til yngsta barn nær 22 ára aldri eða ef maki er meira en 50% öryrki og yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélaga.

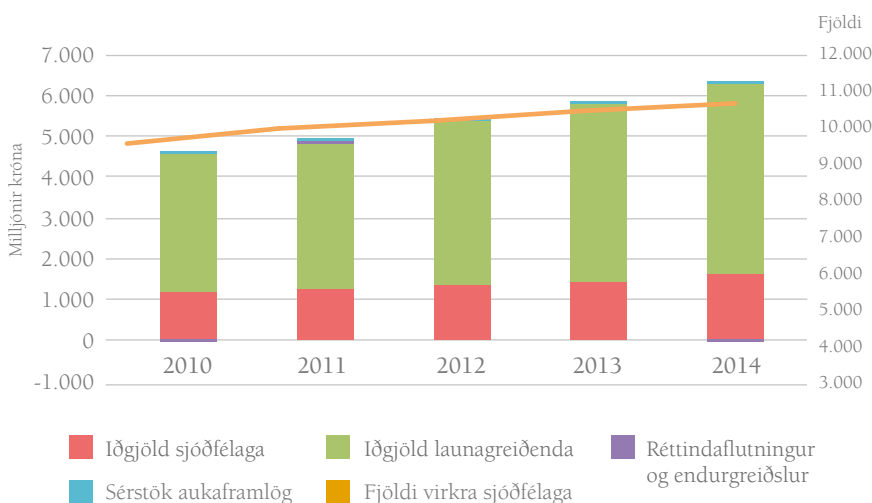
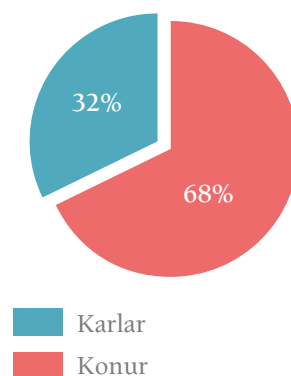
Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 22 ára.

Iðgjöld

Á árinu 2014 námu iðgjaldagreiðslur til A-deildar samtals 6.342 milljónum króna og jukust um 10% á milli ára. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga, sem er sá fjöldi sem greiðir iðgjald að meðaltali í hverjum mánuði, var 10.657 en heildarfjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu var 14.916. Óvirkir sjóðfélagar í árslok voru 31.433. Af heildarfjölda þeirra sem greiddu iðgjöld á árinu voru 68% konur og 32% karlar og var meðalaldur sjóðfélaga 39 ár.

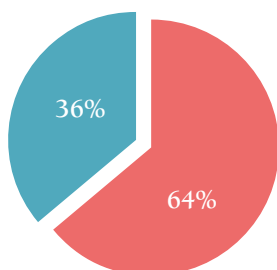
A-deild

Skipting kynja – virkir sjóðfélagar A-deild

V-deild

Skipting kynja
– virkir sjóðfélagar
V-deild

■ Karlur
■ Konur

Réttindaávinnsla V-deildar

Réttindaávinnsla V-deildar er aldurstengd og eru réttindi því háð aldri, iðgjaldi og ávöxtun. Góð ávöxtun eigna skilar sér í auknum réttindum. V-deildin er öllum opin og veitir sambærileg réttindi og almennir lífeyrissjóðir. Meginreglan er að iðgjaldið nemi 12% af greiddum launum sem tryggir grunnréttindi en iðgjald umfram það telst viðbótariðgjald sem sjóðfélagi getur valið til að tryggja sér aukin lífeyrisréttindi eða að leggja í séreignarsparnað.

Reiknað er með að almennur lífeyristökualdur hefjist við 65 ára aldur en rétt eins og í A-deildinni lækkar mánaðarleg upphæð ef lífeyristaka hefst fyrr og hækkar ef lífeyristaka hefst síðar. Lækkunin er á bilinu 0,45–0,65% á mánuði og hækkunin er á bilinu 0,6%–0,86% á mánuði.

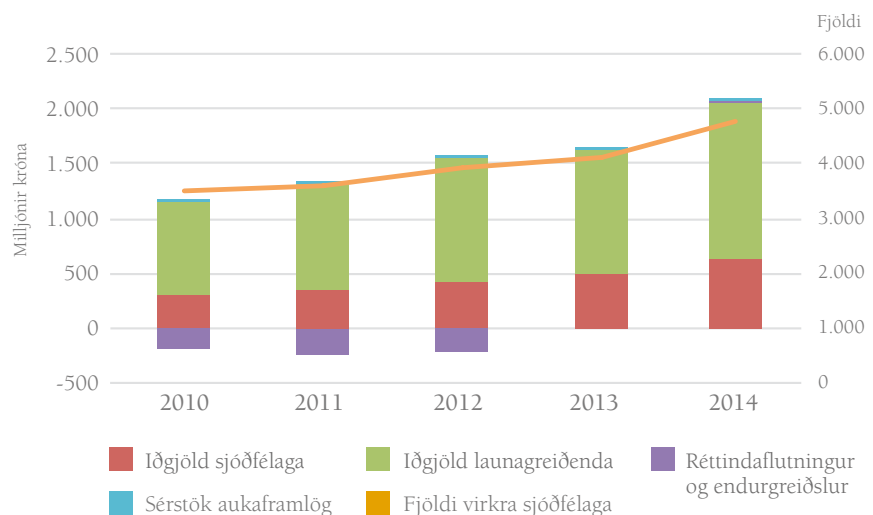
Örorkulífeyrir miðast við 40% örorkumat og raunverulega tekjuskerðingu en lífeyrir er framreiknaður til 65 ára aldurs.

Makalífeyrir í V-deild nemur 50% af lífeyrisréttindum látins sjóðfélaga og greiðist í tvö ár eða þangað til yngsta barn nær 18 ára aldri. Þessi réttindi haldast ef maki er meira en 50% öryrki og yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélaga.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 18 ára.

Iðgjöld

Iðgjaldagreiðslur til V-deildar námu 2.084 milljónum króna á árinu 2014 og jukust um 28% frá fyrra ári. Að meðaltali var greitt fyrir 4.792 sjóðfélaga í hverjum mánuði á árinu 2014 en 8.759 sjóðfélagar áunnu sér réttindi á árinu. Óvirkir sjóðfélagar voru 22.352 í árslok 2014. Kynjahlutfall virkra sjóðfélaga á árinu 2014 var 64% konur og 36% karlar og meðalaldur þeirra var 36 ár.

Réttindaávinnsla B-deildar

Almennt er réttindaávinnsla 2% á ári fyrir fullt starf í réttindasöfnum B-deildarinnar af dagvinnulaunum. Hlutastarf skilar hlutfallslegum réttindum en iðgjald greiðist einnig af vaktaálagi, orlofs- og persónuuppþót.

Peir sem eru orðnir 65 ára og hafa látið af störfum hjá sínu sveitarfélagi eða stofnunum þess geta hafið töku lífeyris. Möguleiki er að hefja töku lífeyris fyrr ef sjóðfélagi hefur náð 95 ára reglunni sem er samanlagður sjóðfélagaaldur og lífaldur.

Makalífeyrir er 50% af áunnum réttindum sjóðfélaga og greiðist ævilangt. Hafi sjóðfélagi látist í starfi eða eftir töku eftirlauna í beinu framhaldi af starfi greiðist 20% viðbótarálag á makalífeyrinn. Makalífeyrir fellur niður ef maki hefur sambúð eða gengur í hjónaband að nýju.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 18 ára.

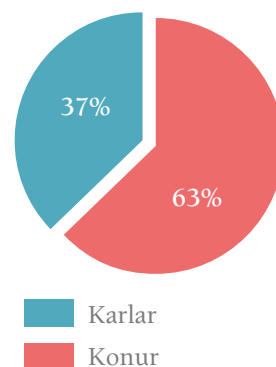
Örorkulífeyrir tekur mið af áunnun réttindum og er miðað við lágmark 10% örorkumat.

Iðgjöld

Iðgjaldgreiðslur og aukaframlög endurgreiðslna vegna lífeyris námu 718 milljónum króna á árinu 2014 og jukust um 25% frá fyrra ári. Að meðaltali greiddi 201 einstaklingur til B-deildarinnar í hverjum mánuði á árinu 2014 en B-deildin er lokað fyrir nýjum sjóðfélögum. Óvirkir sjóðfélagar í B-deild voru 2.159 í árslok 2014. Af virkum sjóðfélögum á árinu 2014 voru 63% konur og 37% karlar og var meðalaldur þeirra 59 ár.

B-deild

Skipting kynja – virkir sjóðfélagar B-deild

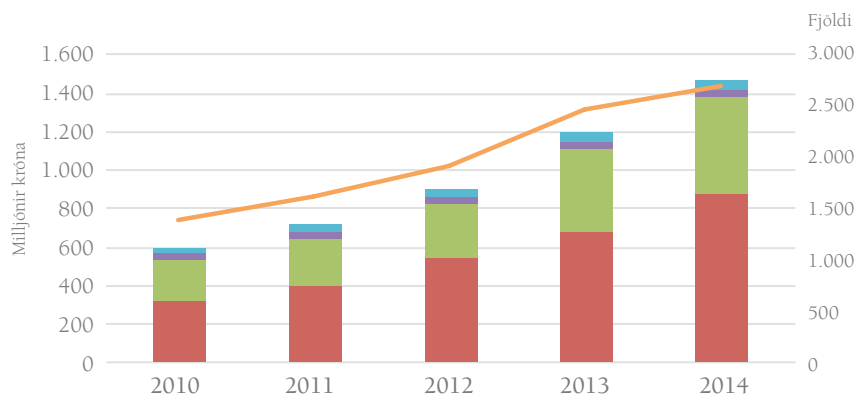

Lífeyrir samtryggingar- deilda

Lífeyrisgreiðslur til lífeyrisþega samanstanda af ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Lífeyrisgreiðslur námu samtals 2.565 milljónum króna og er heildarfjöldi lífeyrisþega 4.248. Lífeyrisbyrði sjóðsins, þ.e. hlutfall lífeyrisgreiðslna af iðgjöldum, hækkar frá ári til árs og er nú 28,9%.

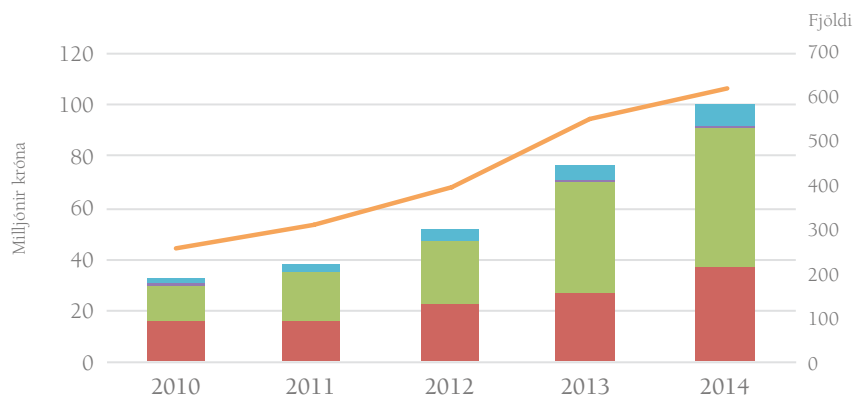
Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna A-deildarinnar á árinu 2014 nam 1.473 milljónum króna og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 59,3% var greiddur ellilífeyrir eða samtals 873 milljónir króna, 34,5% örorkulífeyrir eða samtals 509 milljónir króna, 2,9% makalífeyrir eða samtals 43 milljónir króna og 3,3% barnalífeyrir, eða samtals kr. 48 milljónir króna. Meðalfjöldi lífeyrisþega A-deildarinnar á árinu 2014 var 2.699.

A-deild Lífeyrisgreiðslur

Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna V-deildarinnar á árinu 2014 nam 101 milljónum króna og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 37,2% var greiddur ellilífeyrir eða samtals tæpar 38 milljónir króna, 53,9% örorkulífeyrir eða samtals 54 milljónir króna, 0,9% makalífeyrir eða tæp 1 milljón króna og 8% barnalífeyrir, eða samtals 8 milljónir króna. Meðalfjöldi lífeyrisþega V-deildarinnar á árinu 2014 var 626.

V-deild Lífeyrisgreiðslur

B-deild

Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna B-deildarinnar á árinu 2014 nam 991 milljónum króna og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 75,2% var greiddur ellilífeyrir eða samtals 746 milljónir króna, 9,2% örorkulífeyrir eða samtals 91 milljón króna, 15,5% makalífeyrir eða samtals um 154 milljónir króna og 0,1% barnalífeyrir, eða rúmlega 619 þúsundir króna. Meðalfjöldi lífeyrisþega B-deildarinnar á árinu 2014 var 923.

Áfallin skuldbinding A-deildar í árslok 2014 var 84,7 milljarður kr. og hækkaði um 12,4% á milli ára. Hrein eign samkvæmt efnahagsreikningi í árslok 2014 nam 77,5 milljörðum kr. og hækkaði um 12,9% á milli ára. Voru eignir í árslok 6,8 milljörðum lægri en áfallin skuldbinding.

Pegar reiknað er með að núverandi sjóðfélagar greiði áfram iðgjöld til ellilífeyrisaldurs og ávinni sér réttindi í samræmi við það verður heildarskuldbindingin neikvæð um 21,6 milljarð kr. eða um 12,3% af heildarskuldbindingunni. Það hlutfall er yfir lögbundnum viðmiðum og ber stjórn sjóðsins að grípa til aðgerða á árinu 2015 í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skal hækka iðgjald launagreiðanda við þessar aðstæður.

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% halla er hlutaðeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sínum. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár. Frá árinu 2008 hafa verið sett lög í fjörgang um bráðabirgðaákvæði sem rýmka framangreind vikmörk en með bráðabirgðaákvæði í haust var leyfilegur munur á milliigna og skuldbindinga hækkaður í 13% vegna ársins 2014 og 10% fyrir samfelldan mun í sjö ár.

Tryggingafræðileg athugun á V-deild var jákvæð um 4,7% í árslok 2014. Heildareignir voru 48,7 milljarðar kr. og heildarskuldbindingar 46,5 milljarðar kr. Þannig að eignir umfram skuldbindingar námu 2,1 milljörðum kr.

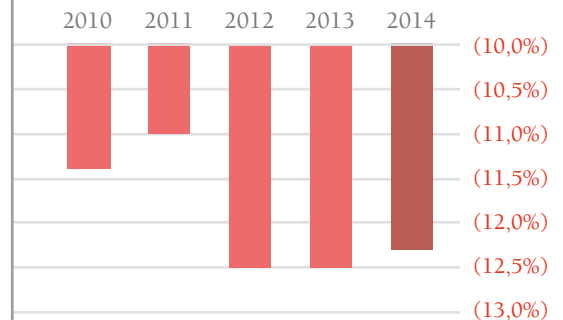
Tryggingafræðileg athugun á B-deild var neikvæð um 22,1% í árslok 2014. Heildareignir voru 22,3 milljarðar kr. og heildarskuldbindingar 28,7 milljarðar kr. og nemur því hallinn 6,4 milljörðum kr. Til að standa undir lífeyrisgreiðslum greiða launagreiðendur aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af lífeyrisgreiðslum í hverju réttindasafni. Í tryggingafræðilegri athugun er tekið tillit til þessara framlaga og þau færð sem eign að fjárhæð 17,4 milljarðar kr. Skuldbinding B-deildar er með bakábyrgð eftirfarandi sveitarfélaga; Hafnarfjarðarbæjar, Akraneskaupstaðar, Vestmannaeyjabæjar, Norðurþings og Fjarðabyggðar.

Tryggingafræðileg athugun á stöðu sjóðsins í árslok 2014 var unnin af Bjarna Guðmundssyni tryggingastærðfræðingi. Útreikningurinn er í samræmi við reglugerð um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Forsendur útreikningsins eru óbreyttar frá fyrra ári og er miðað við lífslíkur sem byggðar eru á árunum 2007–2011.

Skuldbindingar

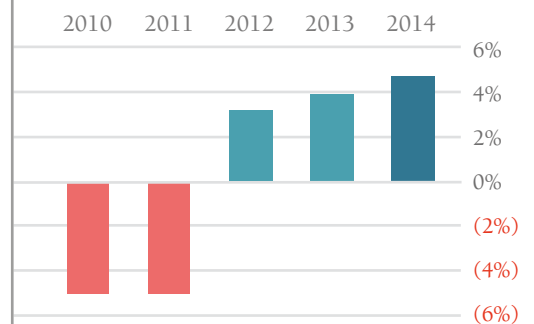
A-deild

Eignir (skuldir) umfram heildarskuldbindingar

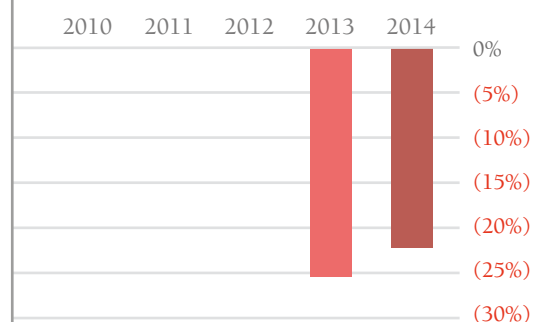
V-deild

Eignir (skuldir) umfram heildarskuldbindingar

B-deild

Eignir (skuldir) umfram heildarskuldbindingar

Áhættu- stýring

Um haustið 2014 var hafist handa við að endurskoða skipulag áhættustýringar, meðal annars með ráðningu sérfræðings í áhættustýringu, en nauðsynlegt var að auka sjálfstæði áhættustýringar innan sjóðsins. Meðal þeirra atriða sem lögð er áhersla á er að skilgreina nánar tiltekna áhættumælikvarða, vikmörk þeim tengd sem og að þróa áfram einstakar aðgerðir. Í samstarfi við ráðgjafa er unnið að heildstæðu áhættustýringarkerfi sem byggir á alþjóðlegum stöðlum. Verið er að móta og innleiða endurskoðaða áhættustefnu sem nær til allrar starfseminnar, samræma áhættumatsaðferðir og uppfæra stjórnskipulag og verklag áhættustýringar.

Í lok ársins gerði Fjármálaeftirlitið athuganir á áhættustýringu sjóðsins til að kanna hvernig henni væri háttað og hvort hún samræmdist leiðbeinandi tilmælum þess. Niðurstaða eftirlitsins var að áhættustýring sjóðsins er almennt í góðu horfi. Eigi að síður komu fram ábendingar um atriði sem betur mættu fara hjá sjóðnum. Stjórn og starfsmenn sjóðsins hafa nú þegar hafið úrbótavinnu í ljósi þessara ábendinga.

Áhersla verður lögð á yfirsýn stjórnar og stjórnenda yfir áhættuþætti í rekstri sjóðsins og virka þátttöku starfsmanna. Við framkvæmd og skipulag áhættustýringar er leitast við að halda sem mestri aðgreiningu milli þeirra sem taka áhættu fyrir sjóðinn og þeirra sem mæla hana.

Áhættustefna

Markmið áhættustefnu sjóðsins er að auka öryggi í rekstri hans. Í henni felst að stjórn, stjórnendur og aðrir starfsmenn meta áhættu og viðeigandi áhættuþætti við ákvarðanatöku eftir eðli máls hverju sinni. Skilvirk áhættustjórnun felur í sér að helstu áhættuþættir í starfsemi sjóðsins eru greindir, mældir og haft með þeim reglubundið eftirlit.

Áhætta í starfsemi sjóðsins er skilgreind samkvæmt leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða nr. 1/2013 og leiðbeinandi tilmælum nr. 2/2014 um upplýsingakerfi eftirlitsskyldra aðila. Nær þessi áhætta bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum.

Áhættu- og fjárfestingarstefna

Fjárfestingarstefnan gegnir mikilvægu hlutverki við áhættustýringu sjóðsins og markar viðmið og vikmörk fyrir áhættuþætti hans. Við mótun áhættustefnu liggur til grundvallar mat á núverandi stöðu sjóðsins og þróun til framtíðar. Greind eru áhrif mismunandi eignasamsetningar eftir eignaflokkum og horft á vænta ávöxtun og áhættu.

Stjórnskipulag áhættustýringar

Stjórn ber ábyrgð á að móta áhættustefnu og að áhættustýring sé til staðar. Á grundvelli stefnunnar felur stjórn sjóðsins framkvæmdastjóra, sérfræðingi áhættustýringar og öðru starfsfólki umsjón með framkvæmd hennar en stjórnin hefur eftirlit sem byggir á upplýsingagjöf, m.a. á áhættuskýrslum. Endurskoðunarnefnd, innri endurskoðun og ytri endurskoðandi gegna mikilvægu hlutverki varðandi eftirfylgni með virkni áhættustýringar.

Áhættuflokkun

Í áhættustefnu sjóðsins eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu og í hverjum þeirra eru nokkrir áhættuþættir. Alls eru metnir 26 áhættuþættir.

Áhættustýring

Skuldbindingaráhætta	Lausafjáraáhætta	Mótaðilaáhætta	Markaðsáhætta	Rekstraráhætta
Skerðingaráhætta	Seljanleikaáhætta	Skuldaraáhætta	Vaxta- og endurfjárf.áhætta	Starfsmannaáhætta
Iðgjaldaáhætta	Sjóðstreymisáhætta	Samþjöppunaráhætta	Uppgreiðsluáhætta	Áhætta vegna svika
Kreppuáhætta		Landsáhætta	Verðbreytingaáhætta	Áhætta vegna upplýsingakerfa
Lýðfræðileg áhætta		Afhendingaráhætta	Gjaldmiðlaáhætta	Orðsporsáhætta
Pólítísk áhætta			Hætta á ósamræmi	Lagaleg áhætta
			Verðbólguáhætta	Úrskurðaráhætta
			Áhætta utan efnahags	Áhætta vegna úthýsingar
				Upplýsingaáhætta

Áhættuþol

Áhættuþol A- og V-deilda sjóðsins er nokkuð mikið þar sem lífeyrisbyrði deildanna er lág og sjóðfélagar í yngri kantinum. Á mælikvarða tryggingafræðilegrar stöðu er áhættuþol V-deildar meira en A-deildar. Stjórn sjóðsins vill ná sem hæstri ávöxtun á verðbréfaeignir A- og V-deilda sjóðsins með tilliti til áhættu. Markmið sjóðsins er að skila yfir 3,5% raunávöxtun fyrir allar samtryggingardeildir sjóðsins til lengri tíma. Á árinu 2015 er markmiðið að skila 4,7% raunávöxtun í A- og V-deild og að staðalfrávik ávöxtunar verði 4,6%.

Áhættuþol B-deildar er frekar lítið, enda er lífeyrisbyrðin þung, meðalaldur sjóðfélaga í hærri kantinum og tryggingafræðileg staða neikvæð. Stjórn sjóðsins vill fylgja varfærinni fjárfestingarstefnu í B-deild, lágmarka áhættu og tryggja að bakábyrgð sveitarfélaganna aukist ekki vegna fjárfestinga sjóðsins. Markmið B-deildar er að skila 4,0% raunávöxtun á árinu 2015 og að staðalfrávik verði 2,9%.

Fjárfestingar- stefna 2015

Samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrisjóða eiga lífeyrissjóðir að gera fjárfestingarstefnu árlega fyrir næsta ár. Stefnunni ber að skila til Fjármálaeftirlitsins fyrir 1. desember ár hvert. Í fjárfestingarstefnu er m.a. kveðið á um markmið og áherslur í eignasamsetningu fyrir hverja deild sem sjóðurinn rekur samkvæmt ákveðinni flokkun ásamt vikmörkum í hverjum eignaflokki.

Vænt ávöxtun er áætluð í hverjum eignaflokki og flókt ávöxtunar metið út frá reiknuðu staðalfrávikum aftur í tímann. Þar með fæst vænt ávöxtun safnsins í heild og áhætta mæld sem staðalfrávik. Fjárfestingarstefna deildanna er sýnd í meðfylgjandi töflu. Í stefnunni sjást markmið hvernar deildar í fjárfestingum brotið niður eftir eignaflokkum, skuldabréfum, hlutabréfum, sérhæfðum fjárfestingum og innlánunum.

Fjárfestingarstefnur sjóðsins eru varfærnar og sést það best á því að yfir 40% af verðbræfaeign deildanna er í ríkistryggðum skuldabréfum nema í séreignarleið III sem er innlánsleið. AV-deildir eru með markmið um 45% í ríkistryggðum skuldabréfum, í B-deild er markmiðið yfir 62%, í leið I um 60% og leið II er með markmið um 80% í ríkistryggðum skuldabréfum. Markmið í hlutabréfum er 19% í AV-deildum, 14% í B-deild, 29% í séreignarleið I og 10% í leið II. Auk þess eru AV-deildir með 7% markmið í sérhæfðum fjárfestingum, sem aðallega eru erlendir framtakssjóðir.

Stefna AV-deilda er að 16% af eignasafninu verði í erlendum verðbréfum á árinu 2015 og 15% í óskráðum verðbréfum. Stefna annarra deilda er sýnd í töflunni hér á síðunni.

Fjárfestingarstefnur 2015	AV-deild	B-deild	Leið I	Leið II	Leið III
Innlán	0%	0%	0%	0%	100%
Ríkistryggð bréf	45%	62%	60%	80%	0%
Skuldabréf sveitarfélaga	8%	6%	3%	3%	0%
Skuldabréf lánastofnana	3%	2%	1%	1%	0%
Skuldabréf fyrirtækja	10%	10%	6%	5%	0%
Fasteignaveðlán	8%	6%	0%	0%	0%
Innlend hlutabréf	12%	7%	9%	5%	0%
Erlend hlutabréf	7%	7%	20%	5%	0%
Sérhæfðar fjárfestingar	7%	0%	1%	1%	0%
Fjárfestingar samtals:	100%	100%	100%	100%	100%
Gengisbundin og óskráð verðbréf					
Erlend verðbréf	16%	7%	40%	8%	0%
Óskráð verðbréf	15%	10%	5%	3%	0%
Vænt raunávöxtun	4,7%	4,5%	4,5%	3,8%	2,0%
Staðalfrávik	4,6%	4,7%	6,5%	6,8%	0,3%

Fjárfestingarstefna
2015

Vænt raunávöxtun AV-deilda er 4,7% á árinu 2015 og vænt flókt er 4,6% mælt sem staðalfrávik. Vænt raunávöxtun B-deildar er 4,5% og flókt 4,7%, vænt raunávöxtun séreignarleiðar I er 4,5% og flókt 6,5%, í leið II er raunávöxtun áætluð 3,8% og flókt 6,8% og vænt raunávöxtun innlánsleiðarinnar er 2,0% og flóktið er metið óverulegt eða 0,3%.

Í fjárfestingarstefnu deildanna er fjallað um frekari takmarkanir og markmið sem stjórn sjóðsins hefur sett.

Markaðir

Hagtölur á Íslandi hafa þróast með hagfelldum hætti miðað við flest önnur lönd. Atvinnuleysi hefur minnkað, hagvöxtur aukist, krónan styrkst, verðbólga er lág og fjárfestingar að taka við sér. Þrátt fyrir þetta var ávöxtun á innlendum verðbréfamörkuðum lág framan af ári. Seðlabankinn kom markaðsaðilum á óvart með því að lækka vexti í byrjun nóvember, sem hafði jákvæð áhrif á bæði skuldabréfa- og hlutabréfamarkaði. Árið endaði því nokkuð vel fyrir fjárfesta.

Velta á skuldabréfamarkaði var frekar lítil fram yfir mitt árið. Eftir lækkun stýrivaxta Seðlabankans í nóvember færðist meira líf í skuldabréfamarkaðinn. Verulega dró úr verðbólgu á árinu og mældist verðbólgan aðeins 1,0% í árslok. Hjöðnun verðbólgu hafði áhrif á lækkun á ávöxtunarkröfu skuldabréfa, einkum á óverðtryggðu bréfin, enda skiluðu þau mjög góðri ávöxtun á árinu á meðan verðtryggð skuldabréf skiluðu lægri ávöxtun.

Á árinu 2014 voru tvö félög skráð í Kauphöllina og líklegt er að fjöldi skráninga á næsta ári verði svipaður. Fyrir Alþingi liggur frumvarp um rýmri fjárfestingarheimildir lífeyrissjóða en í því er gert ráð fyrir að lífeyrissjóðir geti fjárfest í verðbréfum á First North markaði til jafns við verðbréf í Kauphöllinni.

Innlend hlutabréf lækkuðu í verði fram að miðju ári eftir nokkra hækkun á fyrstu dögum ársins, en hækkuðu svo skarpt á haustmánuðum til loka ársins. Hlutabréfavisitala Kauphallarinnar, OMXI8, hækkaði um 4,1% á árinu. Erlendar hlutabréfavisitölur héldu áfram að hækka og MSCI World vísitalan hækkaði um 2,9% í USD eftir 24% hækkun árið áður. USD styrktist verulega á árinu gagnvart öðrum myntum og nam styrkingin 10% gagnvart íslensku krónunni og hækkaði MSCI vísitalan því um 12,9% í íslenskum krónum. Evran veiktist aftur á móti um 2,6% gagnvart krónunni.

Helstu seðlabankar heims hafa haldið vaxtastigi lágu og varið gríðarlegum fjármunum í kaup á verðbréfum til að auka lausafé í hagkerfunum. Þróun verðbréfamarkaða á næstu misserum mun að miklu leyti ráðast af því hvort seðlabönkunum muni takast að ná ætlunarverki sínu, að hagvöxtur verði sjálfbær. Þá geta þeir dregið úr og síðar hætt kaupum á verðbréfum án þess að það hafi neikvæð áhrif á hagkerfi heimsins.

Komandi kjarasamningar og afnám gjaldeyrishafta valda óvissu um þróun stýrivaxta, verðbólgu og þróun gengis krónunnar.

Ávöxtun

Nafnávöxtun AV-deilda var 5,7% á árinu 2014 og hrein raunávöxtun var 4,6%. Ávöxtunin var því í takt við áætlanir en fjárfestingarstefna sjóðsins gerði ráð fyrir 4,4% raunávöxtun á árinu. Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar var 3,6% í árslok og hækkaði meðaltalið um 0,6 prósentustig á milli ára.

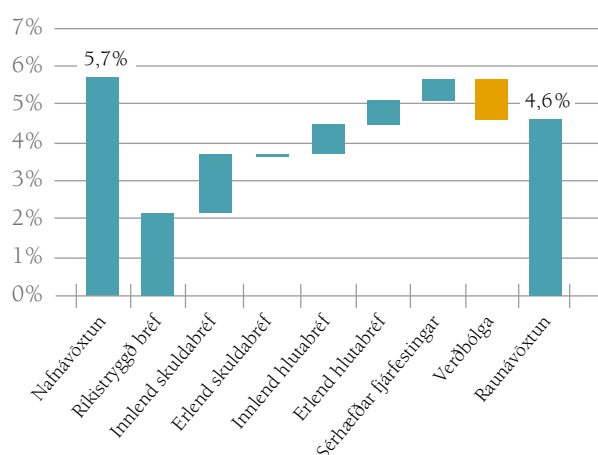
Nafnávöxtun í B-deild var 6,5% og hrein raunávöxtun 5,4%. Ávöxtunin var nokkuð umfram áætlun samkvæmt fjárfestingarstefnu sem gerði ráð fyrir 3,8% raunávöxtun. Þar sem B deildin var stofnuð á miðju ári 2013, ná ávöxtunartölur fyrir deildina aðeins til eins og hálfis árs og því ekki hægt að reikna fimm ára meðaltal.

Ávöxtun í séreignardeild var misjöfn eftir leiðum. Hrein raunávöxtun leiðar I var 4,9%, 2,4% á leið II og 1,9% á leið III. Fimm ára meðaltal hreinnar ávöxtunar var 4,6% á leið I, 4,5% á leið II og 2,5% á leið III.

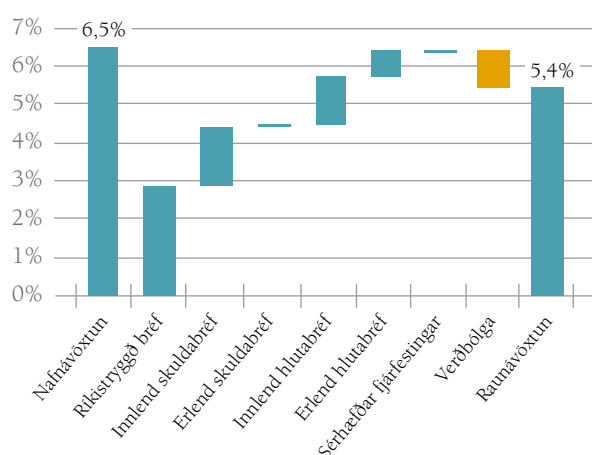
Á súluritunum hér á síðunni sést framlag hvers eignaflokks til ávöxtunar á árinu 2014 í AV-deildum og B-deild. Hlutfallslega kom umframávöxtun frá hlutabréfum og erlendum verðbréfum eins og gert var ráð fyrir í fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Ávöxtun	AV deild	B deild	Leið I	Leið II	Leið III
Nafnávöxtun	5,7%	6,5%	5,9%	3,4%	2,9%
Hrein raunávöxtun	4,6%	5,4%	4,9%	2,4%	1,9%
5 ára meðaltal	3,6%	-	4,6%	4,5%	2,5%

Framlag eignaflokka til ávöxtunar í A og V deild

Framlag eignaflokka til ávöxtunar í B deild

Fjárfestingar ársins

Fjárfestingar í AV-deildum námu tæpum 10 milljörðum króna á árinu 2014 sem er sama fjárhæð og árið á undan. Taflan hér að neðan sýnir fjárfestingu sjóðsins á árinu 2014 eftir deildum.

Á árinu 2014 var fjárfest mest í innlendum hlutabréfum hjá AV-deildum eða fyrir 3,4 milljarða. Fjárfest var í skuldabréfum útgefnum af fyrirtækjum fyrir rúma tvo milljarða og 1,6 milljarða í skuldabréfum lánastofnana og innlán jukust um 922 milljónir. Tæpar 900 milljónir fóru í erlend hlutabréf, 768 milljónir í skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, 701 milljón í skuldabréf sveitarfélaga og ný sjóðfélagalán námu 562 milljónum.

Í B-deild var fjárfest fyrir alls 312 milljónir, þar af innlend hlutabréf fyrir 194 milljónir, innlán jukust um 44 milljónir, 43 milljónir fóru til fjárfestinga í skuldabréfum fyrirtækja, um 20 milljónir í skuldabréf lánastofnana og 9 milljónum var varið til fjárfestinga í skuldabréfum með ríkisábyrgð.

Í séreignarleið I var sala meiri en fjárfesting eða sem nam 22 milljónum. Fjárfestingar í leiðum II og III námu 9 milljónum króna.

Nettófjárfestingar 2014

Í milljónum króna

	AV-deild	B-deild	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals
Innlán	922	44	-31	2	9	946
Ríkistryggð bréf	768	9	-50	-2	0	724
Skuldabréf sveitarfélaga	701	0	0	0	0	701
Skuldabréf lánastofnana	1.619	20	6	0	0	1.645
Skuldabréf fyrirtækja	2.164	43	21	3	0	2.232
Fasteignaveðlán	562	0	0	0	0	562
Innlend hlutabréf	3.418	194	20	5	0	3.638
Erlend hlutabréf	893	0	13	1	0	907
Sérhæfðar fjárfestingar	-1.290	0	-1	0	0	-1.291
Fjárfestingar samtals:	9.757	312	-22	9	9	10.065

Sjóðurinn veitir lán til sjóðfélaga sjóðsins sem og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar. Lánin eru verðtryggð með föstum vöxtum sem nú eru 3,7%. Lánstími lánanna getur verið frá 5 árum til 40 ára. Aðeins er lánað gegn veði í íbúðarhúsnæði og getur veðhlutfall verið allt að 65% af markaðsvirði fasteignar. Lántakendum er heimilt að greiða upp lán að hluta eða öllu leyti án sérstaks uppgreiðslugjalds.

Sjóðfélagalán lífeyrissjóðsins falla undir lög um neytendalán, nr. 33/2013. Samkvæmt lögunum er upplýsingagjöf aukin til lántakenda og auknar kröfur gerðar um mat á greiðslugetu og lánshæfi þeirra.

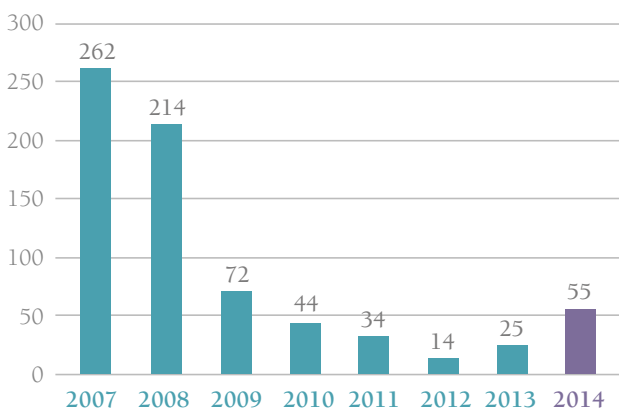
Á árinu 2014 voru veitt 55 ný lán til sjóðfélaga, samtals 534 milljónir króna samanborið við 25 lán árið 2013 að fjárhæð 162 milljónum króna. Undanfarin ár hafa einkennst af verulegum samdrætti í lánveitingum eins og sjá má á meðfylgjandi súlurítum. Í árslok 2014 námu útistandandi sjóðfélagalán 6.138 milljónum króna eða 6,2% af heildareignum. Fjárhæð vanskila í árslok 2014 var 58 milljónir króna eða 0,9% af útistandandi lánnum en stórt hlutfall vanskila er tilkomið vegna greiðsluskjóls sjóðfélaga, eða 0,6% af útistandandi lánnum.

Ýmis úrræði eru í boði hjá sjóðnum fyrir skuldara í greiðsluvanda. Áhersla hefur verið lögð á að aðstoða sjóðfélaga eftir fremsta megni við að halda lánnum í skilum með úrræðum sem í boði eru.

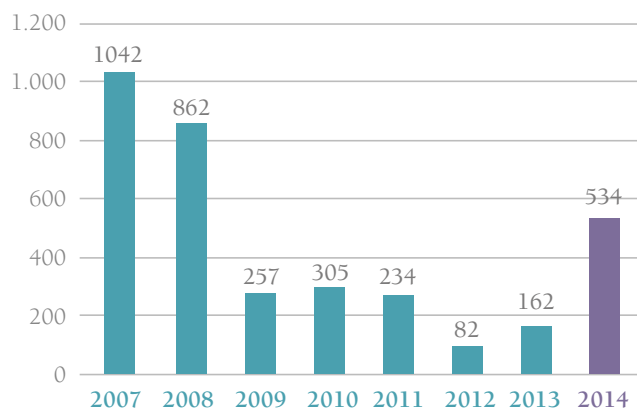
Sjóðfélagalán

Fjöldi nýrra sjóðfélagalána

Lán til sjóðfélaga í milljónum króna

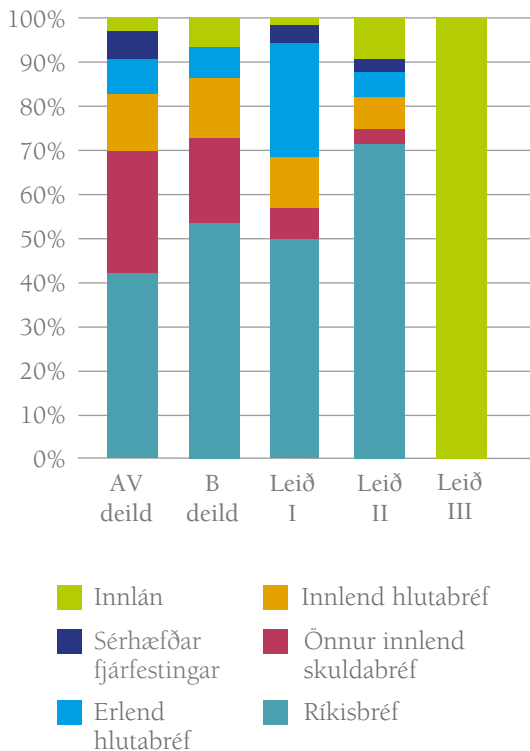

Á árinu voru samþykkt tvö ný lög sem hafa áhrif á sjóðinn og sjóðfélagalán hans. Annars vegar voru það lög nr. 35/2014 um leiðréttingu verðtryggðra fasteignaveðlana, en markmið þeirra er að leiðrétta verðtryggð fasteignaveðlán heimila á tímabilinu 1. janúar 2008 til 31. desember 2009 og hins vegar lög nr. 40/2014 um séreignasparnað og ráðstöfun hans til greiðslu húsnæðislána og húsnæðissparnaðar. Nú geta réttahafar séreignasparnaðar nýtt sér viðbótariðgjald, vegna launagreiðslna á tímabilinu 1. júlí 2014 til 30. júní 2017, til greiðslu inn á höfuðstól lána sem tekin eru vegna öflunar íbúðarhúsnæðis til eigin nota.

Stjórnvaldsaðgerðir

Verðbréfaeign í árslok

Skipting verðbréfaeignar
í árslok 2014

Verðbréfaeign AV-deilda nam samtals 89.454 milljónum króna í árslok 2014 sem er hækkun um 9.642 milljónir frá árinu áður eða um 12%. Þar af nam hluti A-deildar 75.179 milljónum og hluti V-deildar 14.274 milljónum. Ríkistryggð skuldabréf námu 37,8 milljörðum króna eða tæpum helmingi af heildarsafninu. Frekari skipting safnsins eftir eignaflokkum sést í töflu og mynd.

Verðbréfaeign B-deildar nam 4.629 milljónum króna í árslok 2014 sem er hækkun um 6,7% frá árinu áður. Ríkistryggð skuldabréf námu 2.492 milljónum króna eða 53,8% af safninu.

Vísað er í kaflann um séreignardeild á bls. 22 um verðbréfaeign sér-eignarleiða.

LSS er með eignastýringarsamning við þrjá innlenda eignastýringaraðila sem stýra innlendum verðbréfaeignum sjóðsins. Í árslok 2014 voru um 60% af verðbréfaeign AV-deilda í virkri stýringu hjá innlendum eignastýringaraðilum og um 90% af verðbréfaeign B-deildar var í virkri stýringu. Fyrir utan innlendu eignastýringuna er sjóðurinn með ráðgjafasamning við erlendan aðila um stýringu á erlendu hlutabréfasafni sjóðsins. Öll erlend hlutabréf sjóðsins eru á einum stað. Stefnan og stýringin er því markvissari og búið að ná betri yfirsýn yfir eignaflokkinn.

Samanlögð eignasöfn samtrygginga- og séreignardeildar LSS námu 95.513 milljónum króna í árslok 2014. Fyrir utan ofangreindar deildir rekur sjóðurinn tvo samtryggingarsjóði í verktöku, Lífeyrissjóð starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar. Eignasöfn þessara tveggja sjóða námu 71.399 milljónum króna í árslok og var samanlögð verðbréfaeign sjóða í rekstrarlegri umsjón LSS því 166.912 milljónir í árslok 2014.

Verðbréfaeign í lok árs 2014

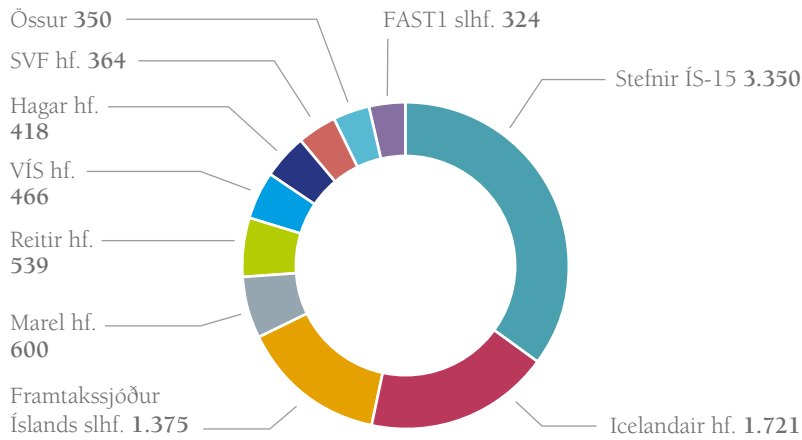
Fjárhæðir í milljónum króna

	AV-deild	B-deild	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals
Innlán	2.334	290	11	27	263	2.926
Ríkistryggð bréf	37.775	2.492	446	201	0	40.914
Skuldabréf sveitarfélaga	7.164	261	1	0	0	7.426
Skuldabréf lánastofnana	2.852	86	11	0	0	2.949
Skuldabréf fyrirtækja	8.234	288	46	9	0	8.578
Fasteignaveðlán	6.586	234	0	0	0	6.819
Innlend hlutabréf	11.826	653	106	20	0	12.605
Erlend hlutabréf	6.856	324	229	17	0	7.426
Sérhæfðar fjárfestingar	5.827	0	37	6	0	5.870
Fjárfestingar samtals:	89.454	4.629	887	281	263	95.513
<i>Erlend verðbréf</i>	<i>13.470</i>	<i>319</i>	<i>335</i>	<i>19</i>	<i>0</i>	<i>14.142</i>
<i>Óskráð verðbréf</i>	<i>10.882</i>	<i>309</i>	<i>137</i>	<i>65</i>	<i>0</i>	<i>11.392</i>

Verðbréfaeign
í árslok

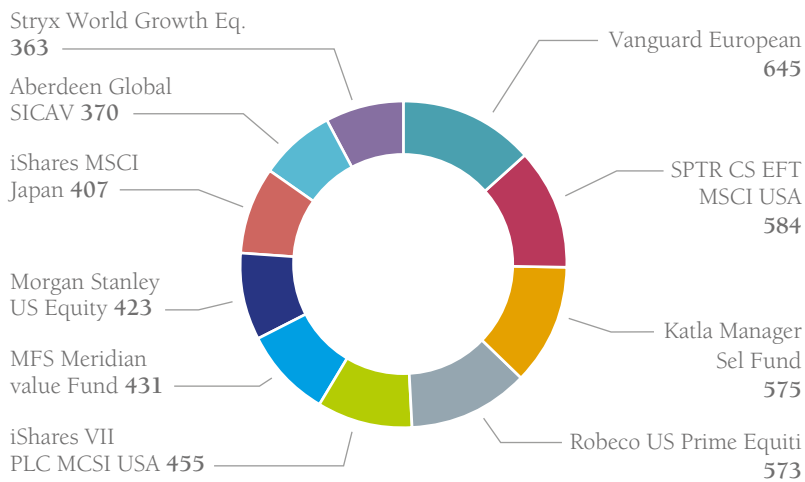
Innlend hlutabréf

Í milljónum króna

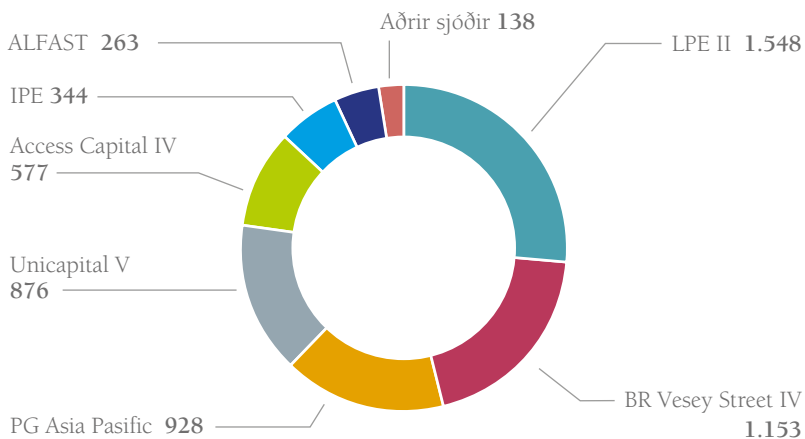
Erlendir hlutabréfasjóðir

Í milljónum króna

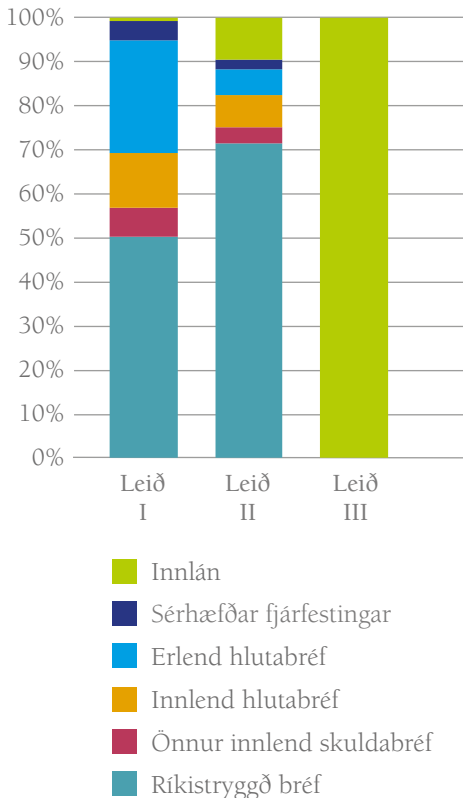
Erlendir framtakssjóðir

Í milljónum króna

Séreignardeild

Verðbréfaeign séreignarleiða í árslok 2014

Hjá lífeyrissjóðnum er starfrækt séreignardeild, S-deild, sem er öllum opinn, en rekstri, eignastýringu og bókhaldi hennar er útvistað til Arion banka.

Iðgjaldagreiðslur til S-deildar LSS námu 70 milljónum króna árið 2014, samanborið við 88 milljónir króna árið 2013.

Séreignardeildin býður sjóðfélögum þrjár mismunandi leiðir í ávöxtun séreignarsparnaðar.

Vænt ávöxtun leiðanna er ólík en hún er hæst í leið I en lægst í leið III. Áhætta leiðanna er mismunandi en gera má ráð fyrir að sveiflur í ávöxtun verði mestar í leið I en minnstar í leið III til lengri tíma, sem skýrist af ólíkri eignasamsetningu leiðanna. Skuldabréf með ábyrgð ríkisins voru 42% í leið I í árslok 2014. Erlend hlutabréf voru 26,3%, innlend hlutabréf 11,6%, önnur innlend skuldabréf 4,3% og innlán 1,3%.

Í leið II voru ríkisbréf 69,4% í árslok, erlend hlutabréf 6,3%, innlend hlutabréf 6,9%, önnur innlend skuldabréf 3,5% og innlán 10,6%.

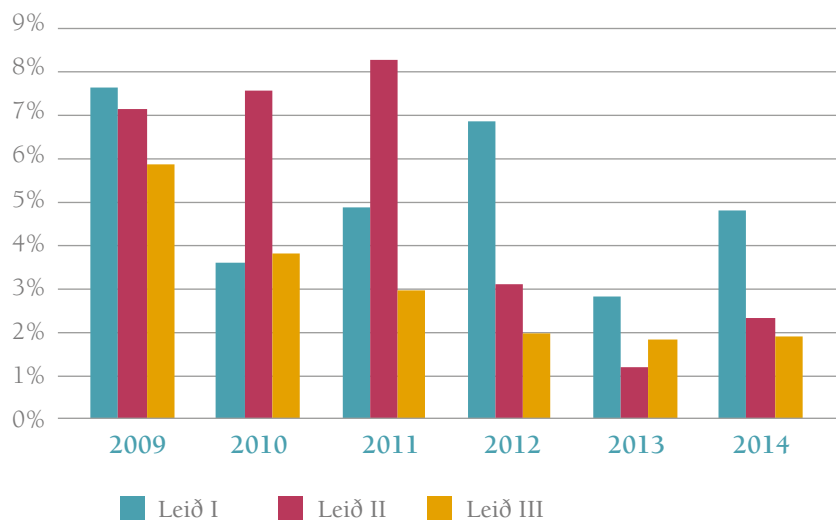
Leið III er innlánsleið og þar eru innlán 100% af eignasafninu.

Raunávöxtun leiðar I var 4,9% á árinu 2014 samanborið við 2,8% árið áður. Í leið II var raunávöxtun 2,4% samanborið við 1,2% árið áður og leið III skilaði 1,9% raunávöxtun samanborið við 1,8% árið á undan. Fimm ára meðaltal raunávöxtunar var 4,6% í leið I í árslok 2014, 4,5% í leið II og 2,5% í leið III.

Samanlögð fjárhæð leiðanna í séreignardeild var 1.430 milljónir króna í árslok 2014. Leið I er stærst og var staða hennar 887 milljónir króna í árslok, staða leiðar II var 281 milljónir króna og leiðar III 263 milljónir króna.

Arion banki hf. sér um daglegan rekstur séreignardeildarinnar og sinna fjármálaráðgjafar einstaklinga í útibúi bankans í Borgartúni ráðgjöf og þjónustu við sjóðfélaga.

Raunávöxtun 2009–2014

Ársreikningur 2014

LÍFEYRISSJÓÐUR
STARFSMANNA
SVEITARFÉLAGA

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Iðgjöld

Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi í A deild voru 14.916 (14.776 árið 2013), 8.759 (8.105) í V-deild og 196(207) í B-deild. Fjöldi þeirra sem eiga réttindi í árslok í séreignardeild voru í Leið-1 816 (1.139) í Leið-2, 194 (187) í Leið-3 137 (130). Að meðaltali greiddu á mánuði 10.657 (10.460) einstaklingar iðgjald til A-deildar, 4.792 (4.154) til V-deildar og 201 (213) til B deildar.

Iðgjöld í samtryggingardeild námu 9.143 (7.962) m.kr. og greinast þannig að í A-deild komu 6.342 (5.764) m.kr., V-deild 2.084 (1.623) m.kr. og B-deild 718 (575) m.kr. Iðgjöld í séreignardeild námu 70 (88) m.kr. og greinast þannig að í Leið-1 komu 31 (38) m.kr., Leið-2 18 (20) m.kr. og Leið-3 21 (30) m.kr.

Óvirkir sjóðfélar í árslok voru 31.433 (29.514) í A-deild, 22.352 (21.216) í V-deild og 2.159 (2.251) í B-deild.

Lífeyrir

Fjöldi lífeyrisþega í A-deild var 2.699 (2.496) í V-deild, 626 (559) í V-deild og í B-deild 923 (910). Fjöldi lífeyrisþega í séreignardeild var í Leið-1 18 (40), í Leið-2, 4 (5) og í Leið-3 8 (7).

Lífeyrir í samtryggingardeild nam 2.639 (1.817) m.kr. og greinist þannig að í A-deild var 1.535 (1.248) m.kr., V-deild 112 (85) m.kr. og B-deild 993 (483) m.kr. Lífeyrir í séreignardeild nam 73 (50) m.kr. og greinist þannig að í Leið-1 var 53 (35) m.kr., Leið-2 7 (7) m.kr. og Leið-3 13 (8) m.kr.

Hrein eign

Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok er 98.167 (86.557) m.kr. og greinist þannig að í samtryggingardeild er 96.736 (85.192) m.kr. og séreignardeild 1.430 (1.365) m.kr. Hrein eign í samtryggingadeildum sjóðsins greinist þannig á gjaldmiðla að tæp 86% er í íslenskum krónum og rúmlega 14% í erlendri mynt.

Sjóðstreymi

Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu, þ.e. innborguð iðgjalda að frádregnum greiddum lífeyri, nam 21.915 (19.128) m.kr. Því var ráðstafað þannig að 11.822 (9.055) m.kr. fóru til kaupa á verðbréfum með breytilegar tekjur, 7.188 (10.741) m.kr. til kaupa á verðbréfum með föstum tekjum, 535 (438) m.kr. í veðlán og inn á bankareikning fór 1.577 (-905) m.kr.

Ávöxtun sjóðsins

Nafnávöxtun samtryggingardeilda (A, V og B) var 5,7% (8,2%) og raunávöxtun 4,6% (4,3%). Nafnávöxtun A- og V-deilda var 5,7% (8,5%) og nafnávöxtun B-deilda nam 6,5% (3%). Nafnávöxtun séreignardeilda (S) var 5,9% (6,6%) í Leið-1, 3,4% (4,9%) í Leið-2 og 2,9% (5,5%) í Leið-3. Verðbólga ársins nam 1,03% (3,66%).

Ávöxtun á markaði

Úrvalsvísitala innlendra hlutabréfa (OMX18) hækkaði um 4,1% á árinu og vísitala innlendra skuldabréfa hækkaði um 1,5% fyrir verðtryggð og 10,4% fyrir óverðtryggð. Heimsvísitala hlutabréfa hækkaði um 14% mælt í íslenskum krónum og 2,9% mælt í bandaríkjadal.

Rekstur

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður nam 221 (177) m.kr. Þar af voru laun og launatengd gjöld 175 (152) m.kr. Fjöldi starfsmanna í árslok var 14 (13) í 13,4 (12,5) stöðugildum.

Sjóðurinn sér einnig um daglegan rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar.

Tryggingafræðileg úttekt

Þjarni Guðmundsson er tryggingastærðfræðingur sjóðsins. Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar hans í árslok 2014 sýnir að heildar-skuldbinding A-deilda var 175.913 m.kr. (160.487 m.kr.) í árslok og endurmetnar heildar eignir 154.291 m.kr. (140.434 m.kr.) eða halli sem nemur 21.623 m.kr. Hlutfall heildar skuldbindinga umfram heildar eignir var því -12,3% og batnar litillega frá fyrra ári. Ávöxtun að teknu tilliti til endur mats er nokkuð umfram viðmið en örorkuskuldbinding vex umfram forsendur athugunar. Heildar skuldbinding V-deilda var 46.479 m.kr. (37.139 m.kr.) og endurmetnar heildar eignir 48.664 m.kr. (38.579 m.kr.) og því hlutfall heildar eigna umfram heildar skuldbindinga 4,7%.

Með lögum nr. 96/2014 sem samþykkt voru á Alþingi 30. september 2014, var bráðabirgðaákvæði VI framlengt enn einu sinni en það er um tímabundna undanþágu frá tryggingafræðilegu jafnvægi í lögum nr. 129/1997. Við tryggingafræðilega athugun á árinu 2014 vegna ársins 2013 var heimilt að hafa allt að 13% mun á hreinni eign og núvirði væntanlegs lífeyris án þess að grípa til aðgerða og þá var heimilt að hafa meira en 10% mun í allt að sjö ár frá og með árinu 2008. Fyrir breytingu Alþingis var bráðabirgðaákvæðið 11% og sex ár. Þetta hlutfall í A-deild er yfir framangreindum viðmiðum og ber stjórn sjóðsins að grípa til aðgerða í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997. Samkvæmt ákvæðum samþykpta sjóðsins ber við þessar aðstæður að hækka iðgjald launagreiðanda.

B-deildin er undanþegin ofangreindum skilyrðum þar sem hún nýtur bakábyrgðar viðkomandi sveitarfélaga. Að mati tryggingastærðfræðings sjóðsins var heildar skuldbinding B-deildar 28.684 m.kr. (27.296 m.kr.) og endurmetnar heildar eignir 22.336 m.kr. (20.327 m.kr.). Hlutfall heildar skuldbindinga umfram heildar eignir var -22,11% (-25,5%).

Atburðir eftir uppgjörssdag

Það hafa engir atburðir orðið eftir uppgjörssdag sem hafa verulega þýðingu fyrir ársreikninginn og ekki hefur þegar verið tekið tillit til.

Áhrif óvissu á ytra starfsumhverfi

Ytra starfsumhverfi sjóðsins einkenndist sem fyrr af gjaldeyrishóftum og takmörkuðum fjárfestingakostum. Vegna gildandi reglna um gjald-eyrisviðskipt er sjóðnum ekki mögulegt að beita gjaldeyrisvörnum og er erlend verðbréfaeign sjóðsins því óvarin gagnvart gengissveiflum íslensku krónunnar.

Álit

Það er álit stjórnar og framkvæmdastjóra sjóðsins að í ársreikningi þessum komi fram allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á breytingu á hreinni eign hans árið 2014, efnahag í árslok 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2014 með undirritun sinni.

Reykjavík, 29. apríl 2015.

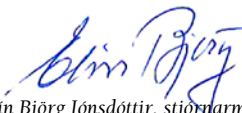
Kristbjörg Stephensen, formaður stjórnar

Garðar Hilmarsson, varaformaður stjórnar

Benedikt Valsson, stjórnarmaður

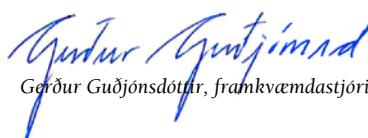
Elín Björg Jónsdóttir, stjórnarmaður

Sigurbergur Ármannsson, stjórnarmaður

Salome Anna Þórisdóttir, stjórnarmaður

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga fyrir árið 2014. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeysis, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, skýringar, kennitölur og deildaskipt yfirlit.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sjóðsins sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningskilaaðferðir og matsaðferðir sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild og að ganga úr skugga um að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

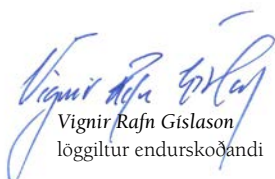
Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins á árinu 2014, efnahag hans 31. desember 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu 2014, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar, komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum, sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Reykjavík, 29. apríl 2015.

PricewaterhouseCoopers ehf.

Vignir Rafn Gíslason
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2014

	Skýr	2014		2013	
		Samtrygging	Séreign	Samtals	Samtals
Iðgjöld					
Iðgjöld sjóðfélaga		2.233.144.181	42.676.958	2.275.821.139	1.977.325.559
Iðgjöld launagreiðenda		6.226.471.506	35.729.785	6.262.201.291	5.548.589.113
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(6.889.238)	(8.409.887)	(15.299.125)	18.322.907
Sérstök aukaframlög	16	690.863.255	0	690.863.255	570.187.888
		<u>9.143.589.704</u>	<u>69.996.856</u>	<u>9.213.586.560</u>	<u>8.114.425.467</u>
Lífeyrir					
Lífeyrir	17	(2.565.304.655)	(72.902.018)	(2.638.206.673)	(1.804.989.227)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(5.391.056)	0	(5.391.056)	(3.888.485)
Framlag til VIRK starfsendurhæfingarsjóðs		(68.763.777)	0	(68.763.777)	(57.684.175)
		<u>(2.639.459.488)</u>	<u>(72.902.018)</u>	<u>(2.712.361.506)</u>	<u>(1.866.561.887)</u>
Fjárfestingartekjur					
Tekjur af eignarhlutum	18	320.754.567	1.452.176	322.206.743	1.615.685.784
Vaxtatekjur og gengismunur	19	4.960.952.132	71.389.260	5.032.341.392	4.851.634.582
Hagnaður af sölu fjárfestinga		81.869.930	0	81.869.930	0
Breytingar á niðurfærslu	24	(9.934.951)	0	(9.934.951)	115.939.502
		<u>5.353.641.678</u>	<u>72.841.436</u>	<u>5.426.483.114</u>	<u>6.583.259.868</u>
Fjárfestingargjöld					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(87.694.812)	0	(87.694.812)	(70.501.404)
Önnur fjárfestingargjöld		(94.737.871)	(2.989.046)	(97.726.917)	(140.398.439)
		<u>(182.432.683)</u>	<u>(2.989.046)</u>	<u>(185.421.729)</u>	<u>(210.899.843)</u>
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(131.542.218)	(1.431.805)	(132.974.023)	(106.820.779)
Hækkun á hreinni eign á árinu					
Hækkun á hreinni eign á árinu		11.543.796.994	65.515.423	11.609.312.417	12.513.402.826
Hrein eign frá fyrra ári		85.192.383.306	1.364.858.443	86.557.241.749	69.683.257.684
Hrein eign sameinaðra sjóða		0	0	0	4.360.581.233
		<u>96.736.180.300</u>	<u>1.430.373.866</u>	<u>98.166.554.166</u>	<u>86.557.241.743</u>

Efnahagsreikningur

31. desember 2014

Eignir	Skýr	2014		2013	
		Samtrygging	Séreign	Samtals	Samtals
Fjárfestingar					
Húseignir og lóðir	20	112.170.136	0	112.170.136	116.200.199
Verðbréf með breytilegum tekjum	21	31.743.429.183	527.449.078	32.270.878.261	27.701.921.550
Verðbréf með föstum tekjum	22	52.895.124.275	602.838.002	53.497.962.277	48.977.389.813
Veðlán	23	6.819.443.002	0	6.819.443.002	6.464.354.261
Bankainnistæður		2.624.420.998	263.373.324	2.887.794.322	1.310.814.869
Aðrar fjárfestingar	25	104.400.000	0	104.400.000	339.368.939
	26	<u>94.298.987.594</u>	<u>1.393.660.404</u>	<u>95.692.647.998</u>	<u>84.910.049.631</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur		824.970.472	1.213.850	826.184.322	1.004.647.463
Aðrar kröfur		<u>583.217.501</u>	<u>14.120</u>	<u>583.231.621</u>	<u>182.205.895</u>
		<u>1.408.187.973</u>	<u>1.227.970</u>	<u>1.409.415.943</u>	<u>1.186.853.358</u>
Aðrar eignir					
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	20	231.987	0	231.987	558.973
Sjóður og veltiinnlán		<u>1.402.162.187</u>	<u>37.188.165</u>	<u>1.439.350.352</u>	<u>645.941.266</u>
		<u>1.402.394.174</u>	<u>37.188.165</u>	<u>1.439.582.339</u>	<u>646.500.239</u>
Eignir samtals		<u>97.109.569.741</u>	<u>1.432.076.539</u>	<u>98.541.646.280</u>	<u>86.743.403.228</u>
Skuldir					
Viðskiptaskuldir					
Aðrar skuldir		<u>373.389.440</u>	<u>1.702.673</u>	<u>375.092.113</u>	<u>186.161.485</u>
Skuldir samtals		<u>373.389.440</u>	<u>1.702.673</u>	<u>375.092.113</u>	<u>186.161.485</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>96.736.180.301</u>	<u>1.430.373.866</u>	<u>98.166.554.167</u>	<u>86.557.241.743</u>

Yfirlit um sjóðstreymi 2014

Skýr	2014		2013	
	Samtrygging	Séreign	Samtals	Samtals
Inngreiðslur				
Iðgjöld	9.322.129.510	69.996.856	9.392.126.366	7.955.505.588
Fjárfestingartekjur	2.809.640.138	12.158.249	2.821.798.387	2.468.999.349
Afborganir verðbréfa	2.213.684.757	39.249.248	2.252.934.005	2.016.917.454
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	8.827.900.409	101.985.608	8.929.886.017	5.773.536.142
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.508.549.457	11.240.546	1.519.790.003	3.197.452.173
Seldar aðrar fjárfestingar	234.968.939	0	234.968.939	0
Aðrar inngreiðslur	(210.147.103)	1.702.677	(208.444.426)	0
	<u>24.706.726.108</u>	<u>236.333.184</u>	<u>24.943.059.292</u>	<u>21.412.410.706</u>
Útgreiðslur				
Lífeyrir	(2.639.459.488)	(72.902.018)	(2.712.361.506)	(1.866.561.887)
Fjárfestingargjöld	(182.432.683)	(3.179.510)	(185.612.193)	(212.113.365)
Rekstrarkostnaður án afskrifta	(127.185.169)	(1.431.805)	(128.616.974)	(101.205.054)
Aðrar útgreiðslur	0	(1.274.326)	(1.274.326)	(104.484.623)
	<u>(2.949.077.339)</u>	<u>(78.787.659)</u>	<u>(3.027.864.998)</u>	<u>(2.284.364.929)</u>
Rádstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	21.757.648.769	157.545.525	21.915.194.294	19.128.045.777
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting				
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(11.716.875.895)	(105.546.556)	(11.822.422.451)	(9.055.489.526)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(7.145.457.247)	(42.836.061)	(7.188.293.308)	(10.741.082.573)
Ný veðlán og útlán	(534.090.000)	0	(534.090.000)	(438.218.401)
Lækkun (hækkun) á bankainnistæðum	(1.560.893.899)	(16.085.554)	(1.576.979.453)	905.165.512
	<u>(20.957.317.041)</u>	<u>(164.468.171)</u>	<u>(21.121.785.212)</u>	<u>(19.329.624.988)</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánnum	800.331.728	(6.922.646)	793.409.082	(201.579.211)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	601.830.458	44.110.811	645.941.269	569.999.782
Sjóður og veltiinnlán sameinaðra sjóða	0	0	0	277.520.695
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>1.402.162.186</u>	<u>37.188.165</u>	<u>1.439.350.351</u>	<u>645.941.266</u>

Skýringar

I) STARFSEMI

1. Um sjóðinn

Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga (LSS) var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi annars vegar BHM, BSRB og KÍ fyrir hönd hlutaðeigandi aðildarfélaga og hins vegar Sambands íslenskra sveitarfélaga fyrir hönd sveitarfélaga landsins. Samningurinn fól einnig í sér kjarasamning milli þessara félaga þar sem samið var um skylduáðild félagsmanna þeirra að LSS.

Aðsetur sjóðsins eru að Sigtúni 42, 105 Reykjavík.

2. Sjóðfélagar

Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess starfsleyfi sem gefið var út 8. desember 1998. Sjóðurinn rekur þrjár samtryggingardeildir (A, V og B) og eina séreignardeild (S).

A deild

A-deild (almenn deild) veitir sjóðfélögum föst skilgreind réttindi og er ávinnsla þeirra óháð aldri. Iðgjald til deildarinnar er 16% og greiðir sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 12%. Deildin veitir rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 65 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

V deild

Ávinnsla réttinda í V-deild (valdeild) er aldurstengd. Deildin er opin þeim sem fá laun eða þóknar frá sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og þeim sem ekki hafa skylduáðild að öðrum lífeyrissjóð. Iðgjald ræðst af kjara- og ráðningarsamningi. Lágmarksíðgjald er 12% og greiðir sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 8%. Mótframlag launagreiðanda starfsmanna aðildarfélaga sjóðsins er 11,5% samkvæmt kjarasamningi. Réttindi sjóðfélaga ráðast af iðgjöldum, ávöxtun þeirra og aldri við innborgun. Deildin veitir rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 65 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

B deild

B-deild (bæjarfélagadeild) hefur verið starfrækt frá 1. júlí 2013 með sameiningu fimm lífeyrissjóða, þ.e. Lífeyrissjóði Akraneskaupstaðar, Eftirlaunasjóði starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar, Lífeyrissjóði starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar, Lífeyrissjóði Neskaupsstaðar og Lífeyrissjóði starfsmanna Vestmannaeyjabæjar. Sjóðum þessum var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum þann 1. júlí 1998 með lögum nr. 129/1997 og koma þar af leiðandi engir nýir sjóðfélagar í B-deild. Réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga er óbreytt eftir sameiningu, skuldbindingum hvers launagreiðanda er haldið aðgreindum og sérstök tryggingafræðileg athugun gerð á hverju þessara réttindasafna. Bakabyrgð viðkomandi sveitarfélaga er óbreytt, en eignasöfn sjóðanna voru sameinuð í eitt sameiginlegt eignasafn og gilda sérstök ákvæði í samþykktum um útreikninga á hlutdeild hvers réttindasafns.

Sjóðir þessir veita svokölluð hlutfallsréttindi, þ.e. ávinnsla réttinda miðað við fullt starf í heilt ár nemur 2% af lokalaunum í starfi.

Samiburðarfjárhæðir vegna B-deildar taka til sex mánaða, þ.e. tímabilsins 1. júlí til 31. desember 2013.

S deild

S-deild (séreignardeild) tekur við frjálsum viðbótarsparnaði og er deildin öllum opin. Fjárhæð iðgjalda er frjáls og myndar séreign sjóðfélaga ásamt ávöxtun, en að frádregnum rekstrarkostnaði. Inneign erlist við andlát. Almenna reglan er að heimilt er að hefja útborgun við 60 ára aldur. Frá árinu 2009 hefur hins vegar verið heimilt að fá greiddan hluta séreignsparnaðar samkvæmt sérlögum þar um. Arion banki hf. sér um daglegan rekstur deildarinnar.

II) REIKNINGSSKILAADFERÐIR

3. **Grundvöllur reikningsskila**

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjárráðgjafarlitsins nr. 55/2000 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn byggir á kostnaðarverðisreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

4. **Skipting samtryggingardeilda**

Sjóðurinn rekur þrjár samtryggingardeildir (A, V og B). A- og V-deildum er stýrt eins og um eina deild væri að ræða og hafa sameiginlega fjárfestingarstefnu og eignastýringu. B-deild hefur eitt eignasafn og eina fjárfestingastefnu en haldið er utan um hvert réttindasafn fyrir sig. Við gerð ársreikningsins er réttindasöfnunin skipt í undirdeildir miðað við hreina eign í ársbyrjun, innborguð iðgjöld og greiddan lífeyri á árinu.

5. **Mat og ákvarðanir**

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

6. **Iðgjöld**

Iðgjöld eru færð til tekna þegar skilgreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda samkvæmt samþykktum sjóðsins. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði milli lífeyrissjóða.

Iðgjöld í séreign eru færð til tekna þegar þau hafa verið greidd til sjóðsins.

Óinnheimt iðgjöld eru færð til eignar án áfallinna vaxta.

7. **Fjárfestingartekjur**

Tekjur af eignarhlutum samanstanda af breytingu á gangvirði hlutabréfa, þ.m.t. vegna breytinga á gengi gjaldmiðla og af fengnum arði.

Vaxtatekjur og gengismunur samanstanda af vaxtatekjum og verðbótum af verðbréfum með fastar tekjur, veðlánnum, bankainnistæðum og ógreiddum iðgjöldum. Einnig af breytingu á gangvirði og gengismun hlutdeildarskírteina og erlendra skuldabréfa.

Hagnaður af sölu fjárfestinga samanstendur af hagnaði af sölu annarra fjárfestinga.

8. **Fjárfestingargjöld og rekstrarkostnaður**

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaði er skipt á milli fjárfestingargjalda og rekstrarkostnaðar eftir því hvort um er að ræða kostnað við fjárfestingar eða annan rekstur sjóðsins. Skiptingin er áætluð 40% vegna fjárfestingargjalda og 60% vegna rekstrarkostnaðar og er hlutfallið óbreytt frá fyrra ári.

Önnur fjárfestingargjöld samanstanda af beinum kostnaði við fjárfestingar sjóðsins, þ.m.t. þóknarir verðbréfafyrirtækja vegna umsýslu og stjórnunar fjárfestinga og kostnað af rekstri fullnustueigna.

9. **Varanlegir rekstrarfjármunir**

Fasteignir og aðrir varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast þannig:

	2014	2013
Fasteign	3%	3%
Tölvubúnaður	25%	25%

10. **Verðbréf með breytilegum tekjum**

Verðbréf með breytilegum tekjum skiptast í innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini. Skráð verðbréf eru metin á síðasta viðskiptaverði ársins og óskráð verðbréf eru metin á kostnaðarverði eða áætluðu gangvirði.

11. **Verðbréf með föstum tekjum**

Verðbréf með föstum tekjum eru skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekið vaxtaviðmið. Verðbréfin eru færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu.

Veðlán eru skuldabréfalán með veði í fasteign.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi ef það er mat stjórnenda að það sé óvissa um innheimtu þeirra. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftarreikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast.

Skýringar

12. Aðrar fjárfestingar

Fullnustueignir eru eignir sem sjóðurinn hefur leyst til sín vegna vanskila lántakenda. Fullnustueignir eru undir liðnum aðrar fjárfestingar og eru metnar á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði, hvort sem lægra reynist.

13. Erlendir gjaldmiðlar

Við umreikning úr erlendri mynt yfir í íslenskar krónur notar sjóðurinn kaupgengi Seðlabanka Íslands. Einstök viðskipti eru umreiknuð á því gengi sem var þegar viðskiptin fóru fram. Eignir og skuldir í árslok eru umreiknuðu miðað við gengi í árslok.

		31.12.2014	31.12.2013
Bandaríkjadalur	USD	126,60	114,76
Sterlingspund	GBP	197,18	189,75
Dönsk króna	DKK	20,66	21,19
Norsk króna	NOK	17,09	18,86
Sænsk króna	SEK	16,40	17,90
Svissneskur franki	CHF	127,93	128,83
Japanskt jen	JPY	1,06	1,09
Evra	EUR	153,84	158,06

14. Kröfur

Kröfur á launagreiðendur og aðrar kröfur eru færð til eignar án áfallinna vaxta.

15. Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

III) SUNDURLIÐANIR

16. Sérstök aukaframlög	Samtrygging	Séreign	Samtals	Samtals
			2014	2013
Hlutdeild launagreiðenda í greiddum lífeyri	576.941.894	0	576.941.894	328.580.820
Framlag ríkis til jöfnunar örorkubyrði	78.833.454	0	78.833.454	57.607.068
Greitt inn á skuldbindingar (LA)	23.000.000	0	23.000.000	21.000.000
Greitt inn á skuldbindingar (LV)	0	0	0	163.000.000
Samtímagreiðslur (EsH)	12.087.907	0	12.087.907	0
	<u>690.863.255</u>	<u>0</u>	<u>690.863.255</u>	<u>570.187.888</u>

17. Lífeyrir

Ellilífeyrir	1.656.155.790	36.518.332	1.692.674.122	1.107.809.066
Örorkulífeyrir	654.265.824	0	654.265.824	504.360.800
Makalífeyrir	197.898.268	0	197.898.268	117.935.527
Barnalífeyrir	56.984.773	0	56.984.773	50.109.388
Erfðagreiðslur	0	0	0	290.000
Fyrirfram greiddur lífeyrir	0	36.383.686	36.383.686	24.484.446
	<u>2.565.304.655</u>	<u>72.902.018</u>	<u>2.638.206.673</u>	<u>1.804.989.227</u>

18. Tekjur (gjöld) af eignarhlutum

Af innlendum hlutabréfum	393.278.811	1.452.176	394.730.987	1.487.901.757
Af erlendum hlutabréfum	(72.524.244)	0	(72.524.244)	127.784.027
	<u>320.754.567</u>	<u>1.452.176</u>	<u>322.206.743</u>	<u>1.615.685.784</u>

19. Vaxtatekjur og gengismunur

	Samtrygging		Séreign		Samtals 31.12.2014
	Innlend	Erlend	Innlend	Erlend	
Af verðbr. með breyttil. tekjur	542.936.651	1.178.412.868	15.034.381	27.438.691	1.763.822.591
Af verðbr. með fastar tekjur	2.564.780.580	114.243.705	11.295.300	3.007.683	2.693.327.268
Af veðlánnum	404.145.388	0	0	0	404.145.388
Af bankainnistæðum	147.518.448	0	13.090.275	284.564	160.893.287
Af kröfum	8.914.492	0	1.238.366	0	10.152.858
	<u>3.668.295.559</u>	<u>1.292.656.573</u>	<u>40.658.322</u>	<u>30.730.938</u>	<u>5.032.341.392</u>
Samtals		<u>4.960.952.132</u>	<u>71.389.260</u>		<u>5.032.341.392</u>

Skýringar

Samanburðarfjárhæðir fyrra árs greinast þannig:

	Samtrygging		Séreign		Samtals 31.12.2013
	Innlend	Erlend	Innlend	Erlend	
Af verðbr. m.breytil. tekjur	752.274.905	219.352.666	35.460.315	9.412.411	1.016.500.297
Af verðbr. m.fastar tekjur	3.232.628.911	(40.673.649)	24.580.501	(2.147.658)	3.214.388.105
Af veðlánnum	500.588.657	0	0	0	500.588.657
Af bankainnistæðum	97.780.157	0	8.079.807	171.181	106.031.145
Af kröfum	14.126.378	0	0	0	14.126.378
	<u>4.597.399.008</u>	<u>178.679.017</u>	<u>68.120.623</u>	<u>7.435.934</u>	<u>4.851.634.582</u>
Samtals		<u>4.776.078.025</u>		<u>75.556.557</u>	<u>4.851.634.582</u>

20. Húseignir og rekstrarfjármunir

Bókfært verð greinist þannig:	Fasteign til eigin nota	Tölvubúnaður	Samtals 2014	Samtals 2013
Kaupverð	134.335.489	2.067.916	136.403.405	136.403.405
Uppsafnaðar afskriftir	(18.135.288)	(1.508.943)	(19.644.231)	(15.097.189)
Bókfært verð í ársbyrjun	116.200.201	558.973	116.759.174	121.306.216
Afskrift	(4.030.065)	(326.986)	(4.357.051)	(4.547.044)
Bókfært verð í árslok	<u>112.170.136</u>	<u>231.987</u>	<u>112.402.123</u>	<u>116.759.172</u>

Fasteigna- og váttryggingamat greinist þannig:

	Fasteignamat		Váttryggingamat	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Fasteign til eigin nota	95.700.000	116.600.000	182.700.000	179.950.000
Tölvubúnaður	0	0	21.513.799	21.513.799
	<u>95.700.000</u>	<u>116.600.000</u>	<u>204.213.799</u>	<u>201.463.799</u>

21. Verðbréf með breytilegum tekjum

	Samtrygging		Séreign		Samtals 31.12.2014
	Innlend	Erlend	Innlend	Erlend	
Framtakssjóðir	51.264.406	5.775.072.812	0	0	5.826.337.218
Hlutabréfasjóðir	4.137.916.919	6.907.510.962	132.570.178	304.560.996	11.482.559.055
Hlutabréf 1)	8.480.710.605	132.641.857	32.529.445	18.579.874	8.664.461.781
Skuldabréfasjóðir	5.041.435.019	91.057.054	39.208.585	0	5.171.700.658
Vogunarsjóðir	0	382.332	0	0	382.332
Hlutabréfatengd skuldabréf	415.167.091	0	0	0	415.167.091
Peningamarkaðssjóðir	710.270.126	0	0	0	710.270.126
Áhættusjóðir	0	0	0	0	0
	<u>18.836.764.166</u>	<u>12.906.665.017</u>	<u>204.308.208</u>	<u>323.140.870</u>	<u>32.270.878.261</u>
Samtals		<u>31.743.429.183</u>		<u>527.449.078</u>	<u>32.270.878.261</u>

Samanburðarfjárhæðir fyrra árs greinast þannig:

	Samtrygging		Séreign		Samtals 31.12.2013
	Innlend	Erlend	Innlend	Erlend	
Framtakssjóðir	61.846.354	6.557.468.679	0	0	6.619.315.033
Hlutabréfasjóðir	2.624.050.210	5.343.076.529	176.137.337	288.593.055	8.431.857.131
Hlutabréf 1)	5.992.399.441	186.863.220	9.433.641	5.935.258	6.194.631.560
Skuldabréfasjóðir	6.125.640.078	15.069.562	0	0	6.140.709.640
Vogunarsjóðir	0	650.345	0	0	650.345
Hlutabréfatengd skuldabréf	310.485.245	0	0	0	310.485.245
Peningamarkaðssjóðir	2.711.209	0	0	0	2.711.209
Áhættusjóðir	1.561.387	0	0	0	1.561.387
	<u>15.118.693.924</u>	<u>12.103.128.335</u>	<u>185.570.978</u>	<u>294.528.313</u>	<u>27.701.921.550</u>
Samtals		<u>27.221.822.259</u>		<u>480.099.291</u>	<u>27.701.921.550</u>

1) Eignarhlutur í einstökum hlutafélögum er undir 2% og bókfært verð undir 0,5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris, nema í eftirfarandi tilvikum:

	Hlutdeild	Markaðsverð	Bókfært verð	
			31.12.2014	31.12.2013
Framtakssjóður Íslands slhf	2,8%	Óskráð	1.021.651.411	1.291.330.365
Íslensk verðbréf hf	14,5%	Óskráð	184.591.724	289.214.774
			<u>1.206.243.135</u>	<u>1.580.545.139</u>

Skýringar

22. Verðbréf með föstum tekjum	Samtrygging		Séreign		Samtals
	Innlend	Erlend	Innlend	Erlend	31.12.2014
Skuldabréf með ríkisábyrgð	34.302.069.977	817.201.101	522.144.177	0	35.641.415.255
Skuldabréf sveitarfélaga	7.221.072.606	0	1.681.714	0	7.222.754.320
Skuldabréf fyrirtækja	7.803.593.848	50.505.057	68.048.222	0	7.922.147.127
Skuldabréf lánastofnana	2.700.681.686	0	10.963.889	0	2.711.645.575
	<u>52.027.418.117</u>	<u>867.706.158</u>	<u>602.838.002</u>	<u>0</u>	<u>53.497.962.277</u>
Samtals		<u>52.895.124.275</u>		<u>602.838.002</u>	<u>53.497.962.277</u>
Áætlað markaðsverð	<u>54.954.039.677</u>	<u>867.706.158</u>	<u>570.540.174</u>	<u>32.297.828</u>	<u>56.424.583.837</u>
Samtals		<u>55.821.745.835</u>		<u>602.838.002</u>	
Samanburðarfjárhæðir fyrra árs greinast þannig:	Samtrygging		Séreign		Samtals
	Innlend	Erlend	Innlend	Erlend	31.12.2013
Skuldabréf með ríkisábyrgð	34.077.984.449	740.775.341	531.838.264	0	35.350.598.054
Skuldabréf sveitarfélaga	7.080.781.730	0	1.537.106	0	7.082.318.836
Skuldabréf fyrirtækja	4.992.139.509	51.436.359	21.706.303	29.226.435	5.094.508.606
Skuldabréf lánastofnana	1.438.499.638	0	11.464.679	0	1.449.964.317
	<u>47.589.405.326</u>	<u>792.211.700</u>	<u>566.546.352</u>	<u>29.226.435</u>	<u>48.977.389.813</u>
Samtals		<u>48.381.617.026</u>		<u>595.772.787</u>	<u>48.977.389.813</u>
Áætlað markaðsverð	<u>48.648.740.199</u>	<u>912.229.503</u>	<u>595.772.787</u>	<u>0</u>	<u>50.156.742.489</u>
Samtals		<u>49.560.969.702</u>		<u>595.772.787</u>	
23. Veðlán	Samtrygging		Séreign	Samtals	Samtals
				31.12.2014	31.12.2013
Veðlán til sjóðfélaga	6.138.287.623		0	6.138.287.623	6.063.133.365
Veðlán til annarra	681.155.379		0	681.155.379	401.220.896
	<u>6.819.443.002</u>		<u>0</u>	<u>6.819.443.002</u>	<u>6.464.354.261</u>
24. Niðurfærsla verðbréfa	Samtrygging		Séreign	Samtals	Samtals
				2014	2013
Staða í ársbyrjun	2.217.890.081		0	2.217.890.081	2.461.309.377
Staða B-deildar við sameiningu	0		0	0	410.384.989
Breyting á niðurfærslu, hækkun (lækkun)	9.934.951		0	9.934.951	(115.939.502)
Önnur lækkun niðurfærslu	(291.386.735)			(291.386.735)	0
Fært út endanlega afskrifað	(15.101.008)		0	(15.101.008)	(537.864.783)
Staða í árslok	<u>1.921.337.289</u>		<u>0</u>	<u>1.921.337.289</u>	<u>2.217.890.081</u>
Niðurfærslan hefur verið dregin frá bókfærðu virði viðkomandi eigna í skýringum nr. 21, 22 og 23 og greinist þannig:	Samtrygging		Séreign	Samtals	Samtals
				31.12.2014	31.12.2013
Skuldabréf fyrirtækja	1.487.833.907		0	1.487.833.907	1.730.663.672
Veðlán til sjóðfélaga	63.195.057		0	63.195.057	63.429.425
Hlutabréfatengd skuldabréf	370.308.325		0	370.308.325	423.796.984
	<u>1.921.337.289</u>		<u>0</u>	<u>1.921.337.289</u>	<u>2.217.890.081</u>

Aðrar eignir sjóðsins hafa ekki verið færðar niður um varúðarniðurfærslu.

25. Aðrar fjárfestingar

Aðrar fjárfestingar samanstanda af fullnustueignum, þ.e. fasteignum, lóðum og landsvæðum sem sjóðurinn hefur leyst til sín til fullnustu á kröfum. Eignirnar eru færðar á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði í árslok. Rekstrarkostnaður og breyting á verðmæti er fært meðal annarra fjárfestingargjalda.

	Samtrygging	Séreign	Samtals 2014	Samtals 2013
Staða í ársbyrjun	339.368.939	0	339.368.939	334.401.592
Innleyst	54.481.694	0	54.481.694	58.079.559
Selt	(369.161.908)	0	(369.161.908)	(21.600.000)
Fært í matsverð	(2.158.655)	0	(2.158.655)	(30.174.332)
Hagnaður (tap) af sölu	81.869.930	0	81.869.930	(1.337.880)
Staða í árslok	104.400.000	0	104.400.000	339.368.939

26. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	Mynt	Samtrygging	Séreign	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Íslenskar krónur	ISK	80.510.493.909	1.038.162.258	81.548.656.167	71.691.513.256
Bandaríkjadalur	USD	6.912.384.695	77.797.325	6.990.182.020	5.531.504.006
Evra	EUR	6.462.384.369	273.070.252	6.735.454.621	6.801.889.591
Japanskt jen	JPY	0	0	0	263.180.919
Stelingspund	GBP	281.250.256	0	281.250.256	245.287.046
Dönsk króna	DKK	132.474.365	4.630.569	137.104.934	175.735.963
Svissneskur franki	CHF	0	0	0	159.311.436
Norsk króna	NOK	0	0	0	33.398.960
Sænsk króna	SEK	0	0	0	8.787.427
		94.298.987.594	1.393.660.404	95.692.647.998	84.910.608.604

27. Kröfur

Kröfur á launagreiðendur eru vegna ógreiddra iðgjalda. Aðrar kröfur eru vegna fyrirgramgreidds lífeyris, óuppgerða viðskipta og ýmissa annarra krafna.

28. Laun

Laun til stjórnar og framkvæmdastjóra greinast þannig:	2014	2013
Benedikt Þór Valsson	251.829	0
Birgir Björn Sigurjónsson	21.272	0
Elín Björg Jónsdóttir	1.007.316	965.274
Garðar Hilmarsson	1.762.803	1.930.548
Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri og áður stjórnarmaður	8.529.287	965.274
Halla Margrét Tryggvadóttir	251.829	0
Jón Guðni Kristjánsson, framkvæmdastjóri	12.476.162	15.138.639
Karl Björnsson	755.487	965.274
Kristbjörg Stephensen	1.259.145	965.274
Salóme Anna Þórisdóttir	1.007.316	965.274
Sigurbergur Ármannsson	251.829	0
Sverrir Björn Björnsson	0	20.278
	27.574.275	21.915.835
Laun til endurskoðunarnefndar greinast þannig:		
Elín Björg Jónsdóttir	100.000	60.000
Gerður Guðjónsdóttir	160.000	200.000
Karl Björnsson	40.000	0
Stefán Aðalsteinsson	100.000	100.000
	400.000	360.000

29. Þóknun til endurskoðenda

Endurskoðun ársreiknings	8.280.767	6.292.913
Könnun árs hlutareiknings	0	2.748.857
Innri endurskoðun	3.437.779	2.386.015
Önnur sérfræðiaðstoð	4.263.866	1.648.044
	15.982.412	13.075.829

Skýringar

30. Önnkallaðar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Það er óvíst hvenær þessi loforð verða innkölluð og einnig hvort þau verða innkölluð að fullu. Önnkallaðar skuldbindingar greinast þannig:

	Mynt	31.12.2014		31.12.2013	
		Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
Akur fjárfestingar slhf	ISK		225.303.000		300.000.000
Alda Credit Fund slhf	ISK		500.000.000		0
Auður I fagfj.sjóður slhf	ISK		0		7.471.000
Fasteignasjóður VÍB	ISK		723.707.000		978.000.000
FÍ Fasteignafélag slhf	ISK		131.134.000		226.000.000
Fjárfest.félag atv.lífsins hf	ISK		500.000.000		0
Framtakssjóði Íslands slhf	ISK		312.301.468		436.000.000
Frumtak 2 slhf	ISK		100.000.000		0

	Mynt	31.12.2014		31.12.2013	
		Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
Horn II slhf	ISK		62.223.000		265.000.000
SIA II	ISK		104.800.000		400.000.000
Veðskuldabréfasjóður ÍV	ISK		675.000.000		750.000.000
Access Capital Partners	EUR	975.000	149.994.000	1.050.000	165.963.000
Alþjóða fasteignasjóðurinn	EUR	600.000	92.304.000	600.000	94.836.000
Alþj. framtakssjóðurinn II	EUR	910.000	139.994.400	910.000	143.834.600
Cinven IV LP	EUR	57.988	8.920.874	57.988	9.165.583
LPE II	EUR	6.251.309	961.701.377	796.815	125.944.578
Unicap V	EUR	120.000	18.460.800	637.500	100.763.250
Blackrock Diversified PE	USD	1.300.000	164.580.000	2.300.000	263.948.000
Partners Group Asia Pacific	USD	1.688.006	213.701.560	2.080.841	238.797.313
			<u>5.084.125.478</u>		<u>4.505.723.324</u>

31. Framlenging á tímabundinni undanþágu um tryggingafræðilegt jafnvægi

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% mun er hlutaðeigandi sjóð skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

Á árinu 2014 var samþykkt enn eitt bráðabirgðaakvæði við ofangreind lög. Leyfilegur munur á milli eigna og skuldbindinga var hækkuð í 13% við tryggingafræðilega athugun á árinu 2014 vegna ársins 2013 og 10% fyrir samfelldan mun í fimm ár.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2014 sýnir að í A-deild voru skuldbindingar umfram eignir um 12,3% en þær voru 12,5% í árslok 2013. Það hlutfall er yfir framangreindum viðmiðum og ber stjórn sjóðsins að gripa til aðgerða á árinu 2015 í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skal við þessar aðstæður hækka iðgjald launagreiðanda.

Tryggingafræðilega staða Í V-deildar í árslok 2014 sýnir að eignir umfram skuldbindingar voru um 4,7% (3,9%).

Lífeyrissjóðir sem njóta bakabyrgðar ríkis, sveitarfélaga og banka eru undanþegnir þessum kröfum samkvæmt 51. gr. laganna. Kröfurnar eiga því ekki við um B-deild þar sem deildin nýtur bakabyrgðar viðkomandi sveitarfélaga.

32. Framtakssjóður Íslands slhf.

Framtakssjóðir eru færðir til eignar sem hlutdeild í eigin fé (Net Asset Value). Með eigin fé er átt við eigið fé samkvæmt endurskoðuðum ársreikningum þeirra, nema í tilviki Framtakssjóðs Íslands slhf. Þar er miðað við áætlað eigið fé byggt á verðmati starfsmanna FSÍ. Ef miðað væri við eigið fé samkvæmt ársreikningi FSÍ þá væri bókfært verð 586 m.kr. lægra.

33. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 29. apríl 2015.

Skýringar

IV) TRYGGINGAFRÆDILEG ATHUGUN

34. A deild

Fjárhæðir í milljónum króna

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	77.484,7	0,0	77.484,7	68.611,7
Núvirði verðbréfa	1.762,7	0,0	1.762,7	1.776,6
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(1.373,8)	0,0	(1.373,8)	(1.094,3)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	76.416,9	76.416,9	71.140,3
Eignir samtals	<u>77.873,6</u>	<u>76.416,9</u>	<u>154.290,5</u>	<u>140.434,3</u>
Ellilífeyrir	73.430,7	77.685,2	151.115,9	137.829,5
Örorkulífeyrir	7.496,6	7.995,0	15.491,6	13.801,9
Makalífeyrir	2.848,1	2.923,8	5.771,9	5.306,5
Barnalífeyrir	274,8	1.198,5	1.473,3	1.403,4
Rekstrarkostnaður	692,1	1.368,6	2.060,7	2.145,8
Skuldbindingar samtals	<u>84.742,3</u>	<u>91.171,1</u>	<u>175.913,4</u>	<u>160.487,1</u>
Skuldbindingar umfram eignir	<u>(6.868,7)</u>	<u>(14.754,2)</u>	<u>(21.622,9)</u>	<u>(20.052,8)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum	<u>(8,1%)</u>	<u>(16,2%)</u>	<u>(12,3%)</u>	<u>(12,5%)</u>

35. V deild

Fjárhæðir í milljónum króna

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	14.712,2	0,0	14.712,2	11.997,2
Núvirði verðbréfa	334,7	0,0	334,7	299,4
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(223,8)	0,0	(223,8)	(168,3)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	33.841,1	33.841,1	26.450,7
Eignir samtals	<u>14.823,1</u>	<u>33.841,1</u>	<u>48.664,2</u>	<u>38.579,0</u>
Ellilífeyrir	12.120,8	27.046,3	39.167,1	31.239,3
Örorkulífeyrir	1.956,3	3.606,3	5.562,6	4.385,8
Makalífeyrir	279,2	613,6	892,8	723,2
Barnalífeyrir	40,6	480,1	520,7	467,1
Rekstrarkostnaður	60,4	275,3	335,7	323,6
Skuldbindingar samtals	<u>14.457,3</u>	<u>32.021,6</u>	<u>46.478,9</u>	<u>37.139,0</u>
Skuldbindingar umfram eignir	<u>365,8</u>	<u>1.819,5</u>	<u>2.185,3</u>	<u>1.440,0</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum	<u>2,5%</u>	<u>5,7%</u>	<u>4,7%</u>	<u>3,9%</u>

Skýringar

36. B deild -> Samtals öll réttindasöfn

<i>Fjárhæðir í milljónum króna</i>	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.539,3	0,0	4.539,3	4.583,4
Núvirði verðbréfa	59,9	0,0	59,9	95,5
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(440,8)	0,0	(440,8)	(417,6)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	763,6	763,6	723,0
Endurgreiðsla lífeyris	0,0	17.414,2	17.414,2	15.342,5
Eignir samtals	4.158,4	18.177,8	22.336,2	20.326,8
Ellilífeyrir	21.028,3	1.377,0	22.405,3	21.079,4
Örorkulífeyrir	754,7	26,3	781,0	920,3
Makalífeyrir	4.197,0	633,9	4.830,9	4.657,8
Barnalífeyrir	4,0	1,5	5,5	12,1
Rekstrarkostnaður	598,5	62,7	661,2	626,3
Skuldbindingar samtals	26.582,5	2.101,4	28.683,9	27.295,9
Skuldbindingar umfram eignir	(22.424,1)	16.076,4	(6.347,7)	(6.969,1)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(84,4%)	765,0%	(22,1%)	(25,5%)
Ef ekki er tekið tillit til endurgreiðslna launagreiðenda á greiddum lífeyri samkvæmt samþykktum verður tryggingafræðileg staða eftirfarandi:				
Samtals skuldbindingar umfram eignir	(22.424,1)	(1.337,8)	(23.761,9)	(22.311,7)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(84,4%)	(63,7%)	(82,8%)	(81,7%)

37. B deild -> Réttindasafn LA (L140)

<i>Fjárhæðir í milljónum króna</i>	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	950,8	0,0	950,8	979,0
Núvirði verðbréfa	12,5	0,0	12,5	20,4
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(92,7)	0,0	(92,7)	(84,8)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	98,6	98,6	97,6
Endurgreiðsla lífeyris	0,0	3.393,6	3.393,6	3.184,7
Eignir samtals	870,6	3.492,2	4.362,8	4.196,9
Ellilífeyrir	4.839,7	180,7	5.020,4	4.785,6
Örorkulífeyrir	141,5	4,7	146,2	164,5
Makalífeyrir	1.012,5	19,2	1.031,7	975,7
Barnalífeyrir	0,0	0,0	0,0	2,8
Rekstrarkostnaður	147,2	7,4	154,6	127,2
Skuldbindingar samtals	6.140,9	212,0	6.352,9	6.055,8
Skuldbindingar umfram eignir	(5.270,3)	3.280,2	(1.990,1)	(1.858,9)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(85,8%)	1547,3%	(31,3%)	(30,7%)
Ef ekki er tekið tillit til endurgreiðslna launagreiðenda á greiddum lífeyri samkvæmt samþykktum verður tryggingafræðileg staða eftirfarandi:				
Samtals skuldbindingar umfram eignir	(5.270,3)	(113,4)	(5.383,7)	(5.043,6)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(85,8%)	(53,5%)	(84,7%)	(83,1%)

Skýringar

38. B deild → Réttindasafn ESH (L050)

Fjárhæðir í milljónum króna

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	2.157,8	0,0	2.157,8	2.130,6
Núvirði verðbréfa	28,6	0,0	28,6	44,3
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(210,2)	0,0	(210,2)	(193,5)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	501,5	501,5	472,5
Endurgreiðsla lífeyris	0,0	8.394,7	8.394,7	7.091,3
Eignir samtals	1.976,2	8.896,2	10.872,4	9.545,2
Ellilífeyrir	9.475,6	909,3	10.384,9	9.826,6
Örorkulífeyrir	376,6	14,2	390,8	510,0
Makalífeyrir	1.684,4	481,6	2.166,0	1.995,2
Barnalífeyrir	3,3	1,3	4,6	5,9
Rekstrarkostnaður	249,7	41,3	291,0	290,2
Skuldbindingar samtals	11.789,6	1.447,7	13.237,3	12.627,9
Skuldbindingar umfram eignir	(9.813,4)	7.448,5	(2.364,9)	(3.082,7)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(83,2%)	514,5%	(17,9%)	(24,4%)
Ef ekki er tekið tillit til endurgreiðslna launagreiðenda á greiddum lífeyri samkvæmt samþykktum verður tryggingafræðileg staða eftirfarandi:				
Samtals skuldbindingar umfram eignir	(9.813,4)	(946,2)	(10.759,6)	(10.174,0)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(83,2%)	(65,4%)	(81,3%)	(80,6%)

39. B deild → Réttindasafn LsH (L600)

Fjárhæðir í milljónum króna

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	622,9	0,0	622,9	617,9
Núvirði verðbréfa	8,2	0,0	8,2	12,9
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(60,0)	0,0	(60,0)	(43,6)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	45,2	45,2	40,1
Endurgreiðsla lífeyris	0,0	1.881,2	1.881,2	1.698,7
Eignir samtals	571,1	1.926,4	2.497,5	2.326,0
Ellilífeyrir	2.135,8	82,1	2.217,9	2.085,3
Örorkulífeyrir	74,3	2,2	76,5	81,7
Makalífeyrir	466,7	46,7	513,4	501,1
Barnalífeyrir	0,0	0,0	0,0	0,0
Rekstrarkostnaður	64,9	4,3	69,2	65,4
Skuldbindingar samtals	2.741,7	135,3	2.877,0	2.733,5
Skuldbindingar umfram eignir	(2.170,6)	1.791,1	(379,5)	(407,5)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(79,2%)	1323,8%	(13,2%)	(14,9%)
Ef ekki er tekið tillit til endurgreiðslna launagreiðenda á greiddum lífeyri samkvæmt samþykktum verður tryggingafræðileg staða eftirfarandi:				
Samtals skuldbindingar umfram eignir	(2.170,6)	(90,1)	(2.260,7)	(2.106,2)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(79,2%)	(66,6%)	(78,6%)	(77,1%)

Skýringar

40. B deild -> Réttindasafn LN (L510)

<i>Fjárhæðir í milljónum króna</i>	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	487,5	0,0	487,5	511,9
Núvirði verðbréfa	6,4	0,0	6,4	10,7
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(47,0)	0,0	(47,0)	(30,0)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	25,6	25,6	14,0
Endurgreiðsla lífeyris	0,0	1.025,9	1.025,9	967,6
Eignir samtals	446,9	1.051,5	1.498,4	1.474,2
Ellilífeyrir	1.498,1	32,1	1.530,2	1.415,6
Örorkulífeyrir	27,2	1,2	28,4	26,8
Makalífeyrir	450,5	3,3	453,8	464,0
Barnalífeyrir	0,0	0,0	0,0	0,0
Rekstrarkostnaður	48,7	1,5	50,2	45,0
Skuldbindingar samtals	2.024,5	38,1	2.062,6	1.951,4
Skuldbindingar umfram eignir	(1.577,6)	1.013,4	(564,2)	(477,2)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(77,9%)	2659,8%	(27,4%)	(24,5%)
Ef ekki er tekið tillit til endurgreiðslna launagreiðenda á greiddum lífeyri samkvæmt samþykktum verður tryggingafræðileg staða eftirfarandi:				
Samtals skuldbindingar umfram eignir	(1.577,6)	(12,5)	(1.590,1)	(1.444,9)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(77,9%)	(32,8%)	(77,1%)	(74,0%)

41. B deild -> Réttindasafn LV (L700)

<i>Fjárhæðir í milljónum króna</i>	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2014	Samtals 31.12.2013
Hrein eign til greiðslu lífeyris	320,3	0,0	320,3	344,0
Núvirði verðbréfa	4,2	0,0	4,2	7,2
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(30,9)	0,0	(30,9)	(65,7)
Núvirði framtíðariðgjalda	0,0	92,7	92,7	98,8
Endurgreiðsla lífeyris	0,0	2.718,8	2.718,8	2.400,2
Eignir samtals	293,6	2.811,5	3.105,1	2.784,5
Ellilífeyrir	3.079,1	172,8	3.251,9	2.966,3
Örorkulífeyrir	135,1	4,0	139,1	137,3
Makalífeyrir	582,9	83,1	666,0	721,8
Barnalífeyrir	0,7	0,2	0,9	3,4
Rekstrarkostnaður	88,0	8,2	96,2	98,5
Skuldbindingar samtals	3.885,8	268,3	4.154,1	3.927,3
Skuldbindingar umfram eignir	(3.592,2)	2.543,2	(1.049,0)	(1.142,8)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(92,4%)	947,9%	(25,3%)	(29,1%)
Ef ekki er tekið tillit til endurgreiðslna launagreiðenda á greiddum lífeyri samkvæmt samþykktum verður tryggingafræðileg staða eftirfarandi:				
Samtals skuldbindingar umfram eignir	(3.592,2)	(175,6)	(3.767,8)	(3.542,9)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(92,4%)	(65,4%)	(90,7%)	(90,2%)

Kennitölur

42. LSS samtryggingardeildir (A+V+B)

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	5,7%	8,5%	8,8%	9,0%	3,9%
Hrein raunávöxtun	4,6%	4,7%	4,1%	3,6%	1,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,6%	3,0%	(0,5%)	(1,1%)	(0,4%)
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	22,7%	21,1%	16,3%	13,5%	13,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	11,0%	12,3%	14,6%	14,7%	12,3%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	54,0%	55,1%	54,5%	56,2%	56,4%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	2,2%	2,3%	2,4%	1,0%	1,5%
Veðlán	7,2%	7,8%	8,6%	11,0%	12,7%
Bankainnistæður	2,8%	1,0%	3,1%	3,1%	3,1%
Aðrar fjárfestingar	0,1%	0,4%	0,5%	0,5%	0,9%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	85,4%	84,4%	82,7%	82,8%	81,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	14,6%	15,6%	17,3%	17,2%	18,3%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	23.871	23.103	24.057	22.997	23.495
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	15.650	14.838	14.483	14.469	13.380
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	4.248	3.955	2.330	1.950	1.702
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	64,6%	61,7%	59,6%	54,2%	53,7%
Örorkulífeyrir	25,5%	28,7%	32,7%	36,3%	36,4%
Makalífeyrir	7,7%	6,7%	3,8%	4,4%	4,7%
Barnalífeyrir	2,2%	2,9%	4,0%	5,1%	5,2%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Rekstur					
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
Lífeyrisbyrði samtryggingadeild (lífeyrir/iðgjöld)	28,9%	22,6%	14,0%	12,7%	11,2%

Kennitölur

43. A deild

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	5,7%	8,5%	8,8%	9,0%	3,9%
Hrein raunávöxtun	4,6%	4,7%	4,1%	3,6%	1,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,6%	3,0%	(0,5%)	(1,1%)	(0,4%)
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	22,8%	21,0%	16,1%	13,2%	12,7%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	11,4%	11,6%	14,9%	15,0%	12,5%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	53,6%	55,8%	54,5%	56,1%	56,6%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	2,0%	2,2%	2,5%	1,1%	1,6%
Veðlán	7,4%	7,7%	8,7%	11,2%	13,0%
Bankainnistæður	2,6%	1,3%	2,8%	2,8%	2,8%
Aðrar fjárfestingar	0,1%	0,4%	0,5%	0,6%	0,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	85,0%	85,1%	82,8%	83,0%	81,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	15,0%	14,9%	17,2%	17,0%	18,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	14.916	14.776	14.640	14.267	14.127
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	10.657	10.460	10.178	9.327	9.510
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	2.699	2.486	1.917	1.622	1.385
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	59,3%	56,7%	60,5%	54,8%	54,1%
Órorkulífeyrir	34,5%	36,2%	31,7%	35,6%	35,9%
Makalífeyrir	2,9%	3,2%	4,0%	4,6%	4,9%
Barnalífeyrir	3,3%	3,9%	3,8%	5,0%	5,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Eignir umfram heildarskuldbindingar	(12,3%)	(12,5%)	(12,5%)	(11,0%)	(11,4%)
Eignir umfram áfallnar skuldbindingar	(8,1%)	(8,1%)	(7,4%)	(4,2%)	(4,6%)
Rekstur					
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	24,2%	21,5%	16,6%	14,8%	13,0%

Kennitölur

44. V deild

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	5,7%	8,5%	8,8%	9,0%	3,9%
Hrein raunávöxtun	4,6%	4,7%	4,1%	3,6%	1,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,6%	3,0%	(0,5%)	(1,1%)	(0,2%)
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	22,8%	21,0%	16,1%	13,2%	12,7%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	11,4%	11,6%	14,9%	15,0%	12,5%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	53,6%	55,8%	54,5%	56,1%	56,6%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	2,0%	2,2%	2,5%	1,1%	1,6%
Veðlán	7,4%	7,7%	8,7%	11,2%	13,0%
Bankainnistaður	2,6%	1,3%	2,8%	2,8%	2,8%
Aðrar fjárfestingar	0,1%	0,4%	0,5%	0,6%	0,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	85,0%	85,1%	82,8%	83,0%	81,8%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	15,0%	14,9%	17,2%	17,0%	18,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	8.759	8.105	8.283	7.601	8.248
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	4.792	4.165	3.932	4.810	3.498
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	626	559	399	314	260
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	37,2%	35,4%	42,8%	42,7%	46,8%
Örorkulífeyrir	53,9%	56,2%	48,9%	48,9%	45,1%
Makalífeyrir	0,9%	0,9%	0,3%	0,5%	1,9%
Barnalífeyrir	8,0%	7,5%	7,9%	7,9%	6,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Eignir umfram heildarskuldbindingar	4,7%	3,9%	3,2%	(5,0%)	(5,0%)
Eignir umfram áfallnar skuldbindingar	2,5%	0,5%	(1,2%)	(4,3%)	(4,6%)
Rekstur					
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	5,4%	5,2%	3,8%	3,4%	3,3%

Kennitölur

45. B deild

	2014	2013
Ávöxtun		
Nafnávöxtun	6,5%	3,0%
Hrein raunávöxtun	5,4%	1,6%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga		
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	20,0%	16,6%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	3,3%	2,3%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	60,5%	62,6%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	4,9%	6,5%
Veðlán	5,1%	6,1%
Bankainnistæður	6,3%	5,5%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,4%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum		
Eignir í íslenskum krónum	93,1%	93,8%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	6,9%	6,2%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Fjöldi		
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	196	222
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	201	213
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	923	910
Hlutfallsleg skipting lífeyris		
Ellilífeyrir	75,2%	74,8%
Örorkulífeyrir	9,2%	8,9%
Makalífeyrir	15,5%	16,2%
Barnalífeyrir	0,1%	0,1%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt		
Eignir umfram heildarskuldbindingar	(22,1%)	(25,5%)
Eignir umfram áfallnar skuldbindingar	(84,4%)	(83,0%)
Rekstur		
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,6%	0,3%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	138,2%	84,0%

Kennitölur

46. S deild - Leið 1

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	5,9%	6,6%	11,7%	10,4%	6,3%
Hrein raunávöxtun	4,9%	2,8%	6,9%	4,9%	3,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,6%	5,2%	1,3%	(0,7%)	(0,2%)
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	49,2%	44,8%	37,9%	34,6%	41,0%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	1,3%	0,9%	0,0%	0,4%	0,7%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	48,0%	54,3%	61,3%	65,0%	58,3%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	1,5%	0,0%	0,8%	0,0%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	60,0%	63,6%	65,4%	66,7%	65,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	40,0%	36,4%	34,6%	33,3%	34,1%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem eiga réttindi í árslok	816	808	822	832	842
Fjöldi þeirra sem greiddu iðgjöld á árinu	177	199	227	204	238
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal) - Almennar útgreiðslur	12	8	7	6	6
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal) - Fyrirframgreiðslur	6	32	13	25	32
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	35,6%	35,3%	13,5%	18,3%	8,3%
Örorkulífeyrir	0,8%	1,5%	0,8%	0,6%	1,0%
Erfðagreiðslur	1,8%	0,8%	2,0%	0,3%	3,4%
Fyrirframgreiddur lífeyrir	61,8%	62,4%	83,7%	80,8%	87,3%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Rekstur					
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%

Kennitölur

47. S deild - Leið 2

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	3,4%	4,9%	7,8%	14,0%	10,4%
Hrein raunávöxtun	2,4%	1,2%	3,1%	8,3%	7,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	5,4%	4,6%	3,6%	2,6%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	32,0%	37,4%	35,5%	33,3%	33,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	1,4%	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	64,9%	62,6%	63,2%	66,5%	66,7%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	1,6%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	92,2%	92,1%	92,5%	92,1%	89,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	7,8%	7,9%	7,5%	7,9%	10,5%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem eiga réttindi í árslok	194	187	182	166	149
Fjöldi þeirra sem greiddu iðgjöld á árinu	69	78	83	71	69
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal) - Almennar útgreiðslur	3	3	2	3	3
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal) - Fyrirframgreiðslur	1	2	1	1	1
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	92,6%	77,2%	74,9%	89,8%	63,3%
Fyrirframgreiddur lífeyrir	7,4%	22,8%	25,1%	10,2%	36,7%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Rekstur					
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

Kennitölur

48. S deild - Leið 3

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	2,9%	5,5%	6,7%	8,4%	6,6%
Hrein raunávöxtun	1,9%	1,8%	2,0%	3,0%	3,8%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	2,5%	3,3%	4,2%	5,1%	5,0%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga					
Bankainnistæður	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem eiga réttindi í árslok	137	130	130	131	129
Fjöldi þeirra sem greiddu iðgjöld á árinu	42	53	63	57	65
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal) - Almennar útgreiðslur	7	4	5	5	5
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal) - Fyrirframgreiðslur	1	3	1	8	10
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	61,1%	87,1%	92,2%	16,2%	29,9%
Örorkulífeyrir	15,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Erfðagreiðslur	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%
Fyrirframgreiddur lífeyrir	23,7%	12,9%	7,8%	83,8%	69,4%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
Rekstur					
Rekstrarkostnaður / Hrein eign í árslok	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

Samtryggingadeild

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2014

	A deild	V Deild	B Deild	2014 Samtals	2013 Samtals
Iðgjöld					
Iðgjöld sjóðfélaga	1.573.800.560	627.532.922	31.810.699	2.233.144.181	1.946.163.834
Iðgjöld launagreiðenda	4.721.372.024	1.427.811.607	77.287.875	6.226.471.506	5.503.461.903
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(4.882.428)	11.833.886	(13.840.696)	(6.889.238)	7.048.015
Sérstök aukaframlög	51.618.107	16.377.762	622.867.386	690.863.255	570.187.888
	<u>6.341.908.263</u>	<u>2.083.556.177</u>	<u>718.125.264</u>	<u>9.143.589.704</u>	<u>8.026.861.640</u>
Lífeyrir					
Lífeyrir	(1.473.123.996)	(101.093.572)	(991.087.087)	(2.565.304.655)	(1.755.017.543)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	(3.137.461)	(548.606)	(1.704.989)	(5.391.056)	(3.888.485)
Framlag til VIRK starfsendurhæfingarsjóðs	(58.529.505)	(10.234.272)	0	(68.763.777)	(57.684.175)
	<u>(1.534.790.962)</u>	<u>(111.876.450)</u>	<u>(992.792.076)</u>	<u>(2.639.459.488)</u>	<u>(1.816.590.203)</u>
Fjárfestingartekjur					
Tekjur af eignarhlutum	249.082.440	45.433.986	26.238.141	320.754.567	1.610.088.403
Vaxtatekjur og gengismunur	3.979.072.057	725.804.285	256.075.790	4.960.952.132	4.776.078.025
Hagnaður af sölu fjárfestinga	75.335.380	13.741.581	(7.207.031)	81.869.930	0
Breytingar á niðurfærslu	(16.303.756)	(2.973.893)	9.342.698	(9.934.951)	118.834.154
Niðurfærð bréf EsH	0	0	0	0	(2.894.652)
	<u>4.287.186.122</u>	<u>782.005.958</u>	<u>284.449.598</u>	<u>5.353.641.678</u>	<u>6.502.105.930</u>
Fjárfestingargjöld					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(58.357.176)	(10.204.139)	(19.133.496)	(87.694.812)	(70.501.404)
Önnur fjárfestingargjöld	(75.432.320)	(13.189.841)	(6.115.710)	(94.737.871)	(137.052.242)
	<u>(133.789.495)</u>	<u>(23.393.981)</u>	<u>(25.249.206)</u>	<u>(182.432.683)</u>	<u>(207.553.646)</u>
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(87.535.764)	(15.306.209)	(28.700.245)	(131.542.218)	(105.752.101)
Hækkun (lækkun) á hreinni eign á árinu	8.872.978.163	2.714.985.495	(44.166.665)	11.543.796.994	12.399.071.620
Hrein eign frá fyrra ári	68.611.738.395	11.997.217.613	4.583.427.298	85.192.383.306	68.432.730.447
Hrein eign sameinaðra sjóða	0	0	0	0	4.360.581.233
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	<u><u>77.484.716.558</u></u>	<u><u>14.712.203.108</u></u>	<u><u>4.539.260.633</u></u>	<u><u>96.736.180.300</u></u>	<u><u>85.192.383.300</u></u>

Samtryggingadeild

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

Eignir	A deild	V Deild	B Deild	2014 Samtals	2013 Samtals
Fjárfestingar					
Húseignir og lóðir	94.270.733	17.899.403	0	112.170.136	116.200.199
Verðbréf með breytilegum tekjum	25.773.101.271	4.893.598.602	1.076.729.310	31.743.429.183	27.221.822.259
Verðbréf með föstum tekjum	41.909.966.731	7.957.542.728	3.027.614.816	52.895.124.275	48.381.617.026
Veðlán	5.534.650.870	1.050.877.016	233.915.116	6.819.443.002	6.464.267.121
Bankainnistæður	1.961.510.069	372.436.473	290.474.456	2.624.420.998	1.063.527.099
Aðrar fjárfestingar	87.740.506	16.659.494	0	104.400.000	339.368.939
	<u>75.361.240.180</u>	<u>14.309.013.716</u>	<u>4.628.733.698</u>	<u>94.298.987.594</u>	<u>83.586.802.643</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur	683.865.675	129.847.164	11.257.632	824.970.472	1.003.123.651
Aðrar kröfur	228.119.071	43.313.498	311.784.932	583.217.501	181.957.889
Millireikningur	323.726.024	61.466.612	(385.192.636)	0	0
	<u>1.235.710.770</u>	<u>234.627.274</u>	<u>(62.150.072)</u>	<u>1.408.187.973</u>	<u>1.185.081.540</u>
Aðrar eignir					
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	194.968	37.019	0	231.987	558.973
Sjóður og veltiinnlán	1.141.794.584	216.795.190	43.572.414	1.402.162.187	601.830.455
	<u>1.141.989.552</u>	<u>216.832.209</u>	<u>43.572.414</u>	<u>1.402.394.174</u>	<u>602.389.428</u>
Eignir samtals	<u>77.738.940.502</u>	<u>14.760.473.199</u>	<u>4.610.156.040</u>	<u>97.109.569.741</u>	<u>85.374.273.611</u>
Skuldir					
Viðskiptaskuldir					
Aðrar skuldir	254.223.943	48.270.091	70.895.406	373.389.440	181.890.311
Skuldir samtals	<u>254.223.943</u>	<u>48.270.091</u>	<u>70.895.406</u>	<u>373.389.440</u>	<u>181.890.311</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>77.484.716.558</u>	<u>14.712.203.108</u>	<u>4.539.260.634</u>	<u>96.736.180.301</u>	<u>85.192.383.300</u>

Samtryggingadeild

Yfirlit um sjóðstreymi 2014

	A deild	V Deild	B Deild	2014 Samtals	2013 Samtals
Inngreiðslur					
Iðgjöld	7.104.059.036	1.242.191.849	975.878.625	9.322.129.510	7.867.941.761
Fjárfestingartekjur	2.262.800.359	395.665.654	151.174.126	2.809.640.138	2.452.029.095
Afborganir verðbréfa	1.769.244.602	309.364.155	135.076.000	2.213.684.757	1.979.130.752
Seld verðbréf með breytilegum tekjum . . .	7.464.748.772	1.305.260.842	57.890.795	8.827.900.409	5.677.897.651
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.256.410.092	219.691.639	32.447.726	1.508.549.457	3.130.161.049
Seldar aðrar fjárfestingar	180.958.250	31.641.750	22.368.939	234.968.939	0
Aðrar inngreiðslur	86.402.705	15.108.086	(311.657.894)	(210.147.103)	0
Millireikningur	(327.863.524)	(57.329.112)	385.192.636	0	0
	<u>19.796.760.291</u>	<u>3.461.594.864</u>	<u>1.448.370.953</u>	<u>24.706.726.108</u>	<u>21.107.160.308</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	(1.401.590.087)	(245.077.325)	(992.792.076)	(2.639.459.488)	(1.816.590.203)
Fjárfestingargjöld	(133.789.495)	(23.393.981)	(25.249.206)	(182.432.683)	(207.553.646)
Rekstrarkostnaður án afskrifta	(83.827.185)	(14.657.739)	(28.700.245)	(127.185.169)	(101.205.054)
Aðrar útgreiðslur	0	0	0	0	(94.409.087)
	<u>(1.619.206.767)</u>	<u>(283.129.045)</u>	<u>(1.046.741.527)</u>	<u>(2.949.077.339)</u>	<u>(2.219.757.990)</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	18.177.553.524	3.178.465.819	401.629.426	21.757.648.769	18.887.402.318
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting					
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(9.793.907.917)	(1.695.341.897)	(227.626.081)	(11.716.875.895)	(8.913.627.805)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(5.972.258.850)	(1.044.289.078)	(128.909.319)	(7.145.457.247)	(10.705.683.597)
Ný veðlán og útlán	(454.600.148)	(79.489.852)	0	(534.090.000)	(438.218.401)
Lækkun (hækkun) á bankainnistæðum . .	(1.290.435.002)	(225.641.120)	(44.817.777)	(1.560.893.899)	939.690.158
	<u>(17.511.201.916)</u>	<u>(3.044.761.948)</u>	<u>(401.353.177)</u>	<u>(20.957.317.041)</u>	<u>(19.117.839.645)</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánnum	666.351.608	133.703.872	276.249	800.331.728	(230.437.327)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	475.442.976	83.091.318	43.296.164	601.830.458	554.747.089
Sjóður og veltiinnlán sameinaðra sjóða . .	0	0	0	0	277.520.693
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>1.141.794.584</u>	<u>216.795.190</u>	<u>43.572.413</u>	<u>1.402.162.186</u>	<u>601.830.455</u>

Séreignardeild

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2014

	<u>Leið 1</u>	<u>Leið 2</u>	<u>Leið 3</u>	<u>2014 Samtals</u>	<u>2013 Samtals</u>
Iðgjöld					
Iðgjöld sjóðfélaga	26.341.578	10.160.660	6.174.720	42.676.958	31.161.725
Iðgjöld launagreiðenda	22.911.307	7.707.077	5.111.401	35.729.785	45.127.210
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(18.513.013)	485.473	9.617.653	(8.409.887)	11.274.892
	<u>30.739.872</u>	<u>18.353.210</u>	<u>20.903.774</u>	<u>69.996.856</u>	<u>87.563.827</u>
Lífeyrir					
Lífeyrir	(53.176.062)	(7.224.454)	(12.501.502)	(72.902.018)	(49.971.684)
Fjárfestingartekjur					
Tekjur af eignarhlutum	1.274.979	177.197	0	1.452.176	5.597.381
Vaxtatekjur og gengismunur	52.387.399	10.706.050	8.295.811	71.389.260	75.556.557
	<u>53.662.378</u>	<u>10.883.247</u>	<u>8.295.811</u>	<u>72.841.436</u>	<u>81.153.938</u>
Fjárfestingargjöld					
Önnur fjárfestingargjöld	(2.273.561)	(715.485)	0	(2.989.046)	(3.346.197)
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(887.545)	(280.887)	(263.373)	(1.431.805)	(1.068.678)
Hækkun á hreinni eign á árinu	28.065.082	21.015.631	16.434.710	65.515.423	114.331.206
Hrein eign frá fyrra ári	<u>858.592.253</u>	<u>259.590.949</u>	<u>246.675.241</u>	<u>1.364.858.443</u>	<u>1.250.527.237</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	<u><u>886.657.335</u></u>	<u><u>280.606.580</u></u>	<u><u>263.109.951</u></u>	<u><u>1.430.373.866</u></u>	<u><u>1.364.858.443</u></u>

Séreignardeild

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

Eignir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2014 Samtals	2013 Samtals
Fjárfestingar					
Verðbréf með breytilegum tekjum	442.484.955	84.964.123	0	527.449.078	480.099.291
Verðbréf með föstum tekjum	433.630.915	169.207.087	0	602.838.002	595.772.787
Veðlán	0	0	0	0	87.140
Bankainnistæður	0	0	263.373.324	263.373.324	247.287.770
	<u>876.115.870</u>	<u>254.171.210</u>	<u>263.373.324</u>	<u>1.393.660.404</u>	<u>1.323.246.988</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur	1.005.206	208.644	0	1.213.850	1.523.812
Aðrar kröfur	5.330	8.790	0	14.120	248.006
	<u>1.010.536</u>	<u>217.434</u>	<u>0</u>	<u>1.227.970</u>	<u>1.771.818</u>
Aðrar eignir					
Sjóður og veltiinnlán	10.623.846	26.564.319	0	37.188.165	44.110.811
Eignir samtals	<u>887.750.252</u>	<u>280.952.963</u>	<u>263.373.324</u>	<u>1.432.076.539</u>	<u>1.369.129.617</u>
Skuldir					
Viðskiptaskuldir					
Aðrar skuldir	1.092.917	346.383	263.373	1.702.673	4.271.174
Skuldir samtals	<u>1.092.917</u>	<u>346.383</u>	<u>263.373</u>	<u>1.702.673</u>	<u>4.271.174</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>886.657.335</u>	<u>280.606.580</u>	<u>263.109.951</u>	<u>1.430.373.866</u>	<u>1.364.858.443</u>

Séreignardeild

Yfirlit um sjóðstreymi 2014

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2014 Samtals	2013 Samtals
Inngreiðslur					
Iðgjöld	30.739.872	18.353.210	20.903.774	69.996.856	87.563.827
Fjárfestingartekjur	3.110.150	1.365.288	7.682.811	12.158.249	16.970.254
Afborganir verðbréfa	29.752.911	9.496.337	0	39.249.248	37.786.702
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	79.531.394	22.454.214	0	101.985.608	95.638.491
Seld verðbréf með föstum tekjum	7.789.682	3.450.864	0	11.240.546	67.291.124
Aðrar inngreiðslur	1.092.920	346.384	263.373	1.702.677	0
	<u>152.016.929</u>	<u>55.466.297</u>	<u>28.849.958</u>	<u>236.333.184</u>	<u>305.250.398</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	(53.176.062)	(7.224.454)	(12.501.502)	(72.902.018)	(49.971.684)
Fjárfestingargjöld	(2.413.342)	(766.168)	0	(3.179.510)	(144.844)
Rekstrarkostnaður án afskrifta	(887.545)	(280.887)	(263.373)	(1.431.805)	(4.414.875)
Aðrar útgreiðslur	(999.224)	(275.573)	471	(1.274.326)	(10.075.536)
	<u>(57.476.173)</u>	<u>(8.547.082)</u>	<u>(12.764.404)</u>	<u>(78.787.659)</u>	<u>(64.606.939)</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	94.540.756	46.919.215	16.085.554	157.545.525	240.643.459
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting					
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(92.570.821)	(12.975.735)	0	(105.546.556)	(141.861.721)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(14.535.639)	(28.300.422)	0	(42.836.061)	(35.398.976)
Lækkun (hækkun) á bankainnistæðum	0	0	(16.085.554)	(16.085.554)	(34.524.647)
	<u>(107.106.460)</u>	<u>(41.276.157)</u>	<u>(16.085.554)</u>	<u>(164.468.171)</u>	<u>(211.785.344)</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum	(12.565.704)	5.643.058	0	(6.922.646)	28.858.115
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	23.189.550	20.921.261	0	44.110.811	15.252.696
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>10.623.846</u>	<u>26.564.319</u>	<u>0</u>	<u>37.188.165</u>	<u>44.110.811</u>

B deild

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2014

	LA	EsH	LsH	LN	LV	2014 Samtals	2013 Samtals
Iðgjöld							
Iðgjöld sjóðfélaga	4.842.957	20.208.547	1.545.660	1.110.833	4.102.702	31.810.699	16.196.749
Iðgjöld launagreiðenda	12.590.654	46.517.387	5.452.889	3.021.205	9.705.740	77.287.875	45.978.490
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(2.623.909)	0	(2.424.710)	(8.792.077)	0	(13.840.696)	(8.077.698)
Sérstök aukaframlög	143.779.389	260.632.854	69.705.970	49.283.459	99.465.714	622.867.386	520.869.454
	<u>158.589.091</u>	<u>327.358.788</u>	<u>74.279.809</u>	<u>44.623.420</u>	<u>113.274.156</u>	<u>718.125.264</u>	<u>574.966.995</u>
Lífeyrir							
Lífeyrir	(234.227.186)	(409.696.447)	(101.735.811)	(94.634.723)	(150.792.920)	(991.087.087)	(482.095.363)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	(357.120)	(810.504)	(233.972)	(183.102)	(120.291)	(1.704.989)	(634.005)
	<u>(234.584.306)</u>	<u>(410.506.951)</u>	<u>(101.969.783)</u>	<u>(94.817.825)</u>	<u>(150.913.211)</u>	<u>(992.792.076)</u>	<u>(482.729.368)</u>
Fjárfestingartekjur							
Tekjur af eignarhlutum	5.495.735	12.472.870	3.600.607	2.817.765	1.851.165	26.238.141	25.698.315
Vaxtatekjur og gengismunur	53.636.602	121.731.186	35.140.760	27.500.473	18.066.770	256.075.790	82.528.803
Hagnaður af sölu fjárfestinga	(1.509.556)	(3.426.019)	(989.006)	(773.977)	(508.474)	(7.207.031)	0
Breytingar á niðurfærslu	1.956.884	4.441.254	1.282.079	1.003.330	659.150	9.342.698	49.895.338
Niðurfærð bréf EsH	0	0	0	0	0	0	(2.894.652)
	<u>59.579.665</u>	<u>135.219.291</u>	<u>39.034.440</u>	<u>30.547.590</u>	<u>20.068.611</u>	<u>284.449.598</u>	<u>155.227.804</u>
Fjárfestingargjöld							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(4.007.625)	(9.095.523)	(2.625.651)	(2.054.783)	(1.349.915)	(19.133.496)	(8.748.761)
Önnur fjárfestingargjöld	(1.102.170)	(3.107.318)	(673.570)	(537.744)	(694.908)	(6.115.710)	(2.747.464)
	<u>(5.109.795)</u>	<u>(12.202.840)</u>	<u>(3.299.221)</u>	<u>(2.592.527)</u>	<u>(2.044.823)</u>	<u>(25.249.206)</u>	<u>(11.496.225)</u>
Rekstrarkostnaður							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(6.712.032)	(12.629.761)	(3.004.454)	(2.177.672)	(4.176.326)	(28.700.245)	(13.123.141)
Hækkun (lækkun) á hreinni eign á árinu	(28.237.377)	27.238.528	5.040.790	(24.417.013)	(23.791.593)	(44.166.665)	222.846.065
Hrein eign frá fyrra ári	979.012.598	2.130.597.554	617.872.711	511.896.959	344.047.477	4.583.427.299	0
Hrein eign sameinaðra sjóða	0	0	0	0	0	0	4.360.581.233
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	<u>950.775.221</u>	<u>2.157.836.082</u>	<u>622.913.501</u>	<u>487.479.946</u>	<u>320.255.884</u>	<u>4.539.260.634</u>	<u>4.583.427.298</u>

B deild

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

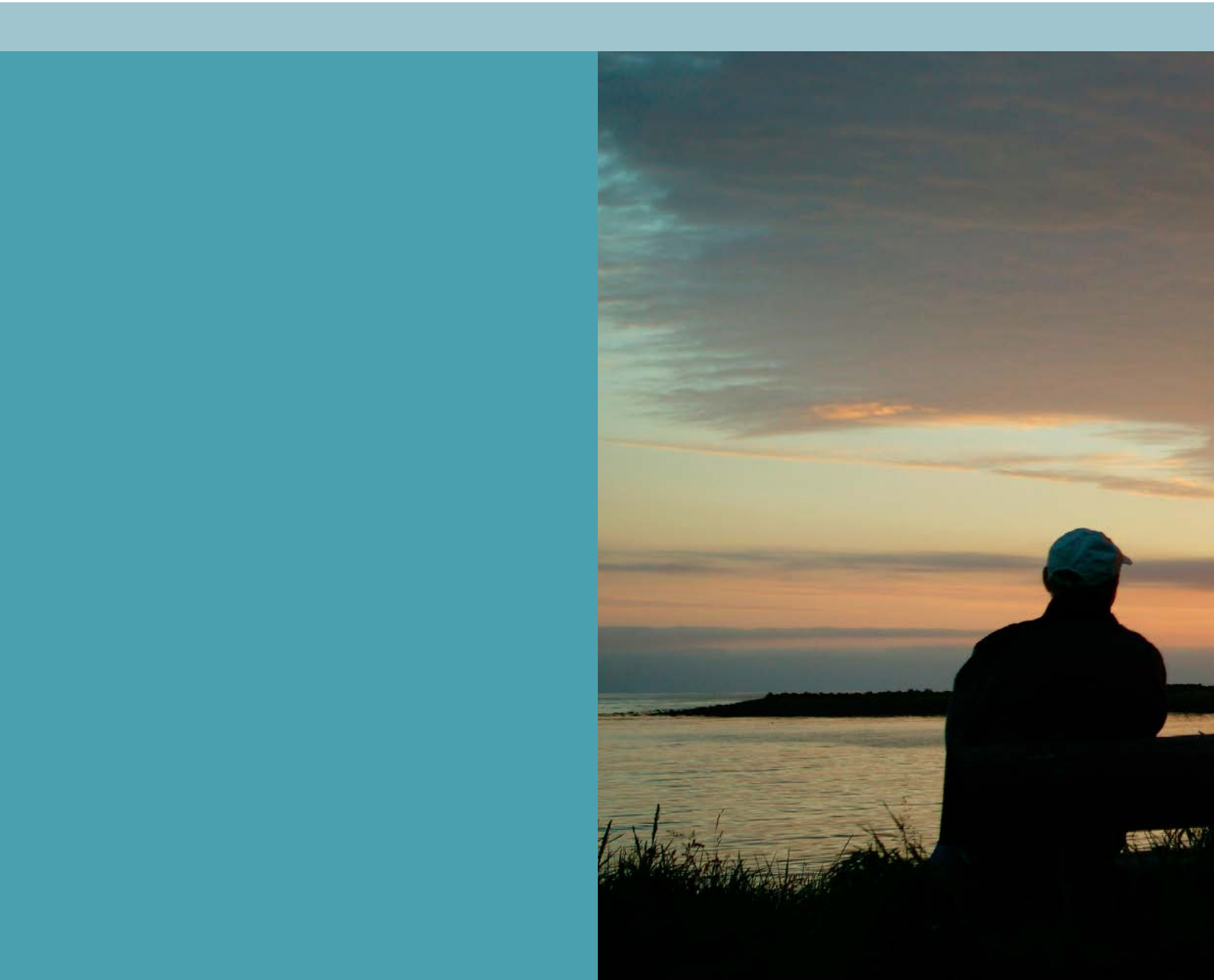
	LA	EsH	LsH	LN	LV	2014 Samtals	2013 Samtals
Eignir							
Fjárfestingar							
Verðbréf með breytilegum tekjum	225.527.378	511.846.651	147.757.372	115.632.035	75.965.873	1.076.729.310	818.753.984
Verðbréf með föstum tekjum . . .	634.151.986	1.439.242.427	415.473.421	325.141.389	213.605.593	3.027.614.816	2.990.920.541
Veðlán	48.994.917	111.196.628	32.099.695	25.120.595	16.503.281	233.915.116	264.188.365
Bankainnistæður	60.841.608	138.083.338	39.861.219	31.194.612	20.493.680	290.474.456	245.656.679
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	0	0	22.368.939
	<u>969.515.889</u>	<u>2.200.369.045</u>	<u>635.191.707</u>	<u>497.088.631</u>	<u>326.568.426</u>	<u>4.628.733.698</u>	<u>4.341.888.508</u>
Kröfur							
Kröfur á launagreiðendur	2.357.978	5.351.560	1.544.862	1.208.979	794.253	11.257.632	268.624.366
Aðrar kröfur	65.305.214	148.213.736	42.785.612	33.483.185	21.997.186	311.784.932	127.038
	<u>67.663.192</u>	<u>153.565.295</u>	<u>44.330.474</u>	<u>34.692.163</u>	<u>22.791.439</u>	<u>323.042.564</u>	<u>268.751.404</u>
Aðrar eignir							
Sjóður og veltiinnlán	9.126.502	20.713.093	5.979.354	4.679.325	3.074.140	43.572.414	43.296.164
Eignir samtals	<u>1.046.305.583</u>	<u>2.374.647.433</u>	<u>685.501.535</u>	<u>536.460.120</u>	<u>352.434.005</u>	<u>4.995.348.676</u>	<u>4.653.936.076</u>
Skuldir							
Viðskiptaskuldir							
Millireikningur innan samstæðu .	80.680.896	183.109.681	52.859.202	41.366.579	27.176.278	385.192.636	0
Aðrar skuldir	14.849.466	33.701.670	9.728.832	7.613.594	5.001.843	70.895.406	70.508.778
Skuldir samtals	<u>95.530.361</u>	<u>216.811.352</u>	<u>62.588.034</u>	<u>48.980.174</u>	<u>32.178.121</u>	<u>456.088.042</u>	<u>70.508.778</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris . . .	<u>950.775.222</u>	<u>2.157.836.082</u>	<u>622.913.501</u>	<u>487.479.946</u>	<u>320.255.884</u>	<u>4.539.260.634</u>	<u>4.583.427.298</u>

B deild

Yfirlit um sjóðstreymi 2014

	LA	EsH	LsH	LN	LV	2014 Samtals	2013 Samtals
Inngreiðslur							
Iðgjöld	204.403.600	463.905.089	133.917.838	104.801.486	68.850.612	975.878.625	492.575.941
Fjárfestingartekjur	31.664.323	71.863.903	20.745.318	16.234.881	10.665.702	151.174.126	57.044.047
Afborganir verðbréfa	28.292.474	64.211.309	18.536.205	14.506.072	9.529.941	135.076.000	48.235.323
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	12.125.572	27.519.646	7.944.236	6.217.004	4.084.336	57.890.795	587.746.255
Seld verðbréf með föstum tekjum	6.796.370	15.424.731	4.452.735	3.484.624	2.289.266	32.447.726	21.710.607
Seldar aðrar fjárfestingar	4.685.308	10.633.561	3.069.644	2.402.243	1.578.183	22.368.939	0
Aðrar inngreiðslur	(65.278.605)	(148.153.345)	(42.768.179)	(33.469.542)	(21.988.223)	(311.657.894)	0
Millireikningur	80.680.896	183.109.681	52.859.202	41.366.579	27.176.278	385.192.636	0
	<u>303.369.937</u>	<u>688.514.574</u>	<u>198.756.999</u>	<u>155.543.347</u>	<u>102.186.095</u>	<u>1.448.370.953</u>	<u>1.207.312.173</u>
Útgreiðslur							
Lífeyrir	(207.946.223)	(471.945.265)	(136.238.837)	(106.617.854)	(70.043.897)	(992.792.076)	(482.729.368)
Fjárfestingargjöld	(5.288.597)	(12.002.758)	(3.464.897)	(2.711.561)	(1.781.393)	(25.249.206)	(11.496.225)
Rekstrarkostnaður án afskrifta	(6.011.437)	(13.643.284)	(3.938.476)	(3.082.175)	(2.024.872)	(28.700.245)	(13.123.141)
Aðrar útgreiðslur	0	0	0	0	0	0	(9.942.304)
	<u>(219.246.258)</u>	<u>(497.591.308)</u>	<u>(143.642.210)</u>	<u>(112.411.589)</u>	<u>(73.850.162)</u>	<u>(1.046.741.527)</u>	<u>(517.291.038)</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	84.123.679	190.923.266	55.114.789	43.131.758	28.335.933	401.629.426	690.021.135
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting							
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(48.437.230)	(107.887.832)	(31.573.163)	(24.904.492)	(14.823.363)	(227.626.081)	(449.292.847)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(27.000.826)	(61.279.843)	(17.689.964)	(13.843.820)	(9.094.866)	(128.909.319)	(322.246.961)
Hækkun á bankainnistæðum	(9.387.351)	(21.305.103)	(6.150.252)	(4.813.067)	(3.162.003)	(44.817.777)	(152.705.858)
	<u>(84.825.407)</u>	<u>(190.472.779)</u>	<u>(55.413.379)</u>	<u>(43.561.380)</u>	<u>(27.080.233)</u>	<u>(401.353.177)</u>	<u>(924.245.666)</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánnum	(701.727)	450.487	(298.590)	(429.622)	1.255.701	276.249	(234.224.531)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	9.828.229	20.262.605	6.277.944	5.108.947	1.818.439	43.296.164	0
Sjóður og veltiinnlán sameinaðra sjóða	0	0	0	0	0	0	277.520.695
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>9.126.502</u>	<u>20.713.092</u>	<u>5.979.354</u>	<u>4.679.325</u>	<u>3.074.140</u>	<u>43.572.413</u>	<u>43.296.164</u>

LÍFEYRISJÓÐUR STARFSMANNA SVEITARFÉLAGA
Sigtúni 42 // 105 Reykjavík // lss.is